

Misli

Thoughts

Print post publication number
100004295

SEPTEMBER – OKTOBER 2020
ŠTEVILKA – NUMBER 5
LETO – YEAR 69

Misli september – oktober 2020

Vsebina

- 3 Spoštovani in dragi rojaki
- 4 Pridiga škofa Metoda Piriha pri sv. maši
na praznik Marijinega vnebovzetja
- 6 Izpod Triglava
- 10 Rožni venec
- 12 Slovenian Mission Melbourne
- 17 DAROVANJE – novomašniku na pot
- 18 Polovinke
- 21 Slovenian Mission Sydney
- 30 Lep dan, dragi
- 32 Slovenian Mission Adelaide
- 35 Ob stoletnici koroškega plebiscita
- 36 Moje premišljevanje
- 38 Živalske zgode in nezgode
- 39 Vaši darovi
- 40 Triglav Mounties Group
- 43 K – aja
- 44 Iz Kraljičine dežele, Queensland
- 44 Razmišljanja
- 46 Obvestilo veleposlaništva RS v Canberri

PRIŠLA BO POMLAD

Ljudska

Prišla bo pomlad, čakal bi jo rad,
da bi zdrav vesel lepe pesmi pel.
To me veseli, trav'ca zeleni,
drobna ptičica pa žvrgoli.

Prišla kukav'ca, moja ljubica,
ki bo kukala in prepevala.
Kukala ku-ku, pevala tako,
da bi vedno nam tak' lušno blo.

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Simon Peter Berlec OFM, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Tehnični urednik (Production Editor) in računalniški prelom:** p. David Šrumpf OFM, Kew | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. David Šrumpf OFM, p. Darko Žnidaršič OFM, Florjan Auser, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Martha Magajna, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address):** MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail:** slomission.misli@gmail.com | **Naročnina za 2020** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka. **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew, BSB:** 06 3142. Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišvo** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **E-mail:** simonlkovacic@gmail.com | **Misli na spletu:** Florjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. Tam kliknite na MISLI. | **ISSN 1443-8364**

Spoštovani in dragi rojaki!

V deželo pod južnim križem je prišla pomlad, a žal nas teta Corona, še posebno v ljubi Viktoriji, nikakor noče zapustiti. Temu botrujejo najrazličnejše prepovedi in omejitve, ki nas vsakodnevno spremljajo in so že postale naše stalnice. Včasih se počutim kot »ptiček v zlati kletki«. In na misel mi prihaja razmišljanje duhovnika Philipa Bosmansa o ptici v kletki.

Takole je zapisal: »So ptice, ki so ujete v kletki, pa vendar pojejo. Nekoč si bil veselo žvrgoleč ptiček, zdaj pa sediš tu z zlomljenim krilom. Zataknilo se je na vsej črti, vse je temno kot v črni noči. Ne veš več, ali še hočeš živeti. Ampak tvoj duh je močnejši od tvojega telesa. Znova bi prižgal luč, morda le majceno lučko. Drobčen sij sveče. In spet malo vidiš okrog sebe. In potem so tu prijatelji, ki ti pomagajo sprijazniti se z življenjem. Tvoja žena, tvoji otroci, tvoji domači: vsi potrebujejo tebe in tvoj nasmeh, tvojo bližino, tvojo naklonjenost. Vedno je kakšna pot! V vsaki zvezdi je toliko svetlobe in v vsaki noči je toliko zvezd, da bomo – četudi se bo popolnoma stemnilo – še vedno našli kakšno pot in da bomo za tiste, ki ničesar več ne vidijo, lahko sami postali pot. Preživeli bomo, če bomo živeli »drugače«. Bolj sončno, bolj veselo, bolj zdravo, bolj srečno! Na vrhuncu blaginje umre človek v tebi. Morda si že mrtev? Mrtev s polnim trebuhom in praznim srcem. Mrtev v vsem udobju svojega stanovanja. Umrl zaradi pohlepa po denarju, obseden od svoje posesti.«

Kje gradimo in kje bomo gradili pa je vsekakor naša odločitev. Morda bi se bilo dobro truditi živeti »drugače«.

Za nami sta dva velika Marijina praznika, veliki in mali šmaren. Zato so bile lahko v tem času naše misli usmerjene v njeno življenje. Želim si, da bi tudi v naših življenjih ne ostalo le pri poznavanju te svete žene, temveč da bi poskušali Marijo res vzeti za svojo mamo, ki nam pomaga priti v naš večni dom – nebesa. Marija je bila izbrana za Božjo mater, po njej in rojstvu Jezusa Kristusa pa se je Bog sklonil k človeku. Bog se tudi po Mariji dotika

vsakega izmed nas. Dotik je vedno nekaj osebnega in konkretnega, saj pri tem občutimo drugo osebo. Bog želi biti po Mariji resnično prisoten v našem življenju. Dotik je nekaj lepega, saj v naše življenje prinaša drugo dimenzijo življenja. Biti v Božji in Marijini družbi je najlepše, kar se nam lahko zgodi.

Na svoje in tudi vaše srce pa polagam še besede, ki jih je zapisal duhovnik Phil Bosmans: »Sprejmi vsak dan kot dar, kot darilo, in, če je mogoče, kot praznik. Zjutraj ne vstajaj prepozno. Poglej se v ogledalo, nasmehni se in si vošči dobro jutro, potem boš to lažje rekel tudi drugim. Če veš, iz kakšnih sestavin je 'sonce', si ga lahko pripraviš sam, tako kot vsakdanji obed. Vzemi veliko mero dobrote, dodaj dobršen curek potrpljenja, potrpljenja s seboj in z drugimi. Tudi na ščepec humorja ne pozabi, da boš lažje prebavil neuspehe. Primešaj še primerno količino veselja do dela, čez vse pa prelij širok nasmeh. Tako ti bo vsak dan sijalo sonce.«

In naj se zgodi, kot Bog želi na Marijino priprošnjo. Naj vam njena mogočna priprošnja izprosi vseh potrebnih milosti na vaši življenjski poti.

p. Simon Peter Berlec

Pridiga škofa msgr. Metoda Piriha pri sveti maši na praznik Marijinega vnebovzetja v Logu pri Vipavi, 15. avgust 2020

Skozi letošnje leto nas spremlja koronavirus, ki je zajel ves svet. To je huda preizkušnja za nas. Soočamo se z mnogimi in zelo raznovrstnimi težavami. Stari ljudje smo še posebej prizadeti, zmedeni, osamljeni in prestrašeni, saj ta virus uničuje življenja ljudi in duši naše upanje. Pri maši danes želimo tudi prositi Gospoda, naj milostno obrne svoj pogled na nas in nas po posredovanju Marije Tolažnice tukaj v Logu napolni z novim pogumom, močjo in tolažbo.

Marijino vnebovzetje je največji Marijin praznik v cerkvenem letu. Na koncu svojega zemeljskega življenja je bila Marija z dušo in telesom vzeta v nebesa, v slavo večnega življenja in v polno občestvo z Bogom, kjer sije kot Kraljica na desnici svojega Sina, večnega in nesmrtnega Kralja. Kristjani na Vzhodu in Zahodu praznujemo ta praznik na isti dan. Na Vzhodu je praznik imenovan Zaspanje Device Marije (*Dormitio*). Starodavni mozaik Device Marije v baziliki Marije Snežne v Rimu prikazuje ta prizor. Okrog Marijine postelje so zbrani apostoli. Na konec njenega zemeljskega

življenja so jih pred tem opozorili angeli. V središču pa je Jezus, ki ima v naročju svojo mater Marijo, upodobljeno kot deklico, ki jo je ponesel v nebesa.

Današnje 1. berilo govori o boju med ženo in zmajem, to je med dobrim in zlim. Odlomek nas spominja na dramatične dogodke, povezane z grehom Adama in Eve. Prve starše je zlo premagalo in sta podlegla skušnjavi. Jezus, novi Adam, in Marija, nova Eva, pa sta sovražnika – zlo – dokončno premagala. In to je vir veselja in upanja današnjega praznika.

V tem odlomku je opisana stalna borba med dobrim in zlim, borba med življenjem in smrtjo, borba med Bogom in hudim duhom, ki skuša človeku iz srca vzeti spoštovanje, občudovanje in ljubezen do življenja. Zmaj predstavlja vsa znamenja rušenja svobode, človeškega dostojanstva, vse zunanje in notranje sile, ki se borijo, da človek ne bi izpolnil Božjega načrta v zgodovini odrešenja. Zmaj predstavlja vse totalitarne ideologije in različne zapeljive družbene sisteme. Ta boj med dobrim in zlim se je razvnel v sedanjem času v različnih oblikah zla, ko so nekateri ali posamezne skupine izničili mejo med dobrim in zlim, med poštenostjo in krivičnostjo, med delavnostjo in lenobo, med resnico in lažjo, med sovraštvom in spoštovanjem. »Sovraštvo nikakor ni moč, to je samo ljubezen,« je dejal včerajšnji svetnik Maksimilijan Kolbe.

Kljub tej dvojnosti in nenehni borbi med dobrim in zlim moramo vedeti, da je Vstali Kristus dokončno premagal in porazil zlo in smrt. To je še posebej osvetlil apostol Pavel v 2. berilu, ko pravi, da nimamo vsi le Adamove dediščine – trpljenje, greh in smrt – temveč tudi dediščino novega človeka in življenje v Jezusu Kristusu, ki nam je bilo podarjeno pri sv. krstu. V Kristusu bodo, bomo vsi oživel (prim. 1 Kor 15,22). Marija že živi to, kar mi pričakujemo ob koncu časov. Marija že živi to, kar mi izpovedujemo v veroizpovedi: pričakujem vstajenje mrtvih in življenje v prihodnjem veku. Marija je bila prva, ki je vzela v naročje Božjega Sina Jezusa, ko je postal otrok. Zdaj je zopet prva, ki je poleg Njega v nebeški slavi.

To je tudi naš cilj, naše upanje in naša prihodnost. Učimo se lastno življenje povezovati z Jezusovim življenjem in hoditi za Njim, kot je hodila Marija. Marija nas danes vabi, naj bomo pogumni, naj verjamemo, da moč Kristusovega vstajenja deluje v nas in nas spreminja v može in žene, ki se vsak dan trudijo živeti kot kristjani in prinašajo luč dobrega v naše medsebojne odnose, v družine, v Cerkev, v temno zla in v našo družbo. S temi nameni se sedaj izročimo Božji Materi Mariji.

Msgr. Metod Pirih, upokojeni koprski škof

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

MITJA LESKOVAR POSVEČEN V NADŠKOFA

V ljubljanski stolnici je 8. avgusta 2020 potekala slovesnost škofovskega posvečenja Mitje Leskovarja, ki ga je papež Francišek prvega maja letos imenoval za apostolskega nuncija v Iraku. Vodil jo je kardinal Franc Rode, ki je v pridigi dejal, da je Leskovar s tem posvečenjem pridružen zboru apostolov. »Sveti oče Francišek pa ti je zaupal posebno poslanstvo, da namreč kot njegov predstavnik v Iraku deliš z njim kot vesoljnim pastirjem skrb za vse Cerkve. Pošilja te, da boš njegov predstavnik pri narodu, ki mu je zelo pri srcu, k ljudem, ki trpijo zaradi preganjanja in vojne in jih je želel obiskati letos.« Med njegovimi nalogami bo skrb za to, da se ohrani zgodovinska navzočnost kristjanov v deželi, kjer bivajo od nekdaj, da se pospeši proces dialoga in sprave, v iskanju pravičnih rešitev za vse, da dežela, ki je

bila več let bojno polje, zopet postane varni dom za svoje prebivalce.

Nadškof Mitja Leskovar se je dan po posvečenju mudil v domači župniji Kokrica pri Kranju, kjer je imel srebrno mašo. Zatim je odšel na posvetovanja v Vatikan, v začetku septembra pa so ga pričakovali v Iraku.

BISERNA MAŠA KARDINALA RODETA

Na praznik Marijinega vnebovzetja je bilo pri Mariji Pomagaj na Brezjah kljub epidemiji novega koronavirusa dokaj živahno in slovesno. Pri glavni praznični maši se je kardinal Franc Rode Bogu in Mariji zahvalil za šestdeset let duhovniške službe. Biseromašnikov pridigar je bil ljubljanski nadškof Stanislav Zore. Povzel je bogato življenjsko pot kardinala Rodeta, katerega družina je morala zaradi komunizma zapustiti Slovenijo. Dejal je, da ga je na poti, še posebej duhovniški, vedno spremljalo veselje ob dejstvu, da je Slovenec. Kardinalu se je zahvalil za jasno pot, ki jo je kazal s svojimi besedami, posebej za njegov prispevek pri procesu sprave. Pred koncem slovesnosti je spregovoril tudi kardinal Rode. Kot je dejal, je v svojih nagovorih vernike opozarjal na nevarnosti, ki ogrožajo narod. Zavzemal se je za nedotakljivost življenja od spočetja do smrti, za zdrave in trdne družine, odprte za življenje, kot jamstvo za našo prihodnost, za vero, ki smo jo prejeli od prednikov in je del slovenske istovetnosti, za Cerkev in njeno vlogo v naši zgodovini. Na Brezjah so ob tem obeležili tudi 20. obletnico imenovanja bazilike Marije Pomagaj za Slovensko Marijino narodno svetišče. Rode je takrat dejal, da so Brezje postale srce Slovenije, milostni kraj, kamor se bodo v prihodnjih stoletjih zgrinjale množice

vernih Slovencev iz vseh krajev naše dežele. Kraj gorečih prošenj in zahvale. Kraj upanja in krščanskega poguma. Kraj, kjer se bo utrjevala naša narodna zavest in se bo krepil državniški čut. Kraj radodarne odprtosti za življenje in smelega gledanja v prihodnost. Kraj vseslovenskega bratstva in sprave.

NARODNI DOM V TRSTU SPET SLOVENSKI

Natanko sto let po fašističnem požigu Narodnega doma v Trstu – zagorel je 13. junija 1920 – je ta spet v rokah slovenske narodne skupnosti. Pri podpisu

dokumenta o prenosu lastništva sta bila navzoča predsednika Slovenije in Italije Borut Pahor in Sergio Mattarella, ki sta že prej načrtovala, kako bi ta dogodek zblížal sosednji državi, ki sta v preteklosti povzročili druga drugi kar nekaj gorja, še zlasti v času fašizma in komunizma. Predsednika sta se srečala na Opčinah in zatem skupaj odšla na Bazovico. Sledilo je polaganje vencev k obeležju pri bazoviški fojbi in k spomeniku bazoviškim junakom. Predsednika sta si podala roki in s tem simbolno poudarila, da nas zgodovina ne sme deliti; da so vsi mrtvi vredni spoštovanja in da ima vsakdo pravico, da spoštuje svoje mrtve.

BREZNO 3 V KOČEVSKEM ROGU

Člani komisije vlade za reševanje vprašanj prikritih grobišč so 24. avgusta predstavili odkritje novega morišča na območju Kočevskega Roga. V breznu 3 na območju med Velikim Rogom in Starimi Žagami so odkrili okostja okoli 250 žrtev. Predsednik Jamarskega kluba Novo mesto Zdravko Bučar je povedal, da so 14 metrov globoko brezno odkrili konec maja. Na podlagi odkritih posmrtnih ostankov in predmetov je mogoče sklepati, da gre za večinoma mlajše moške. Predvidevajo, da je v tem breznu verjetno končal del ujetnikov v novomeških zaporih, v katerih so septembra 1945 opravili izbor tistih, ki jih bodo izpustili, in tistih, ki jih bodo odpeljali na morišča.

BLEJSKI FORUM

Slovenija je zadnje dni avgusta gostila že 15. Blejski strateški forum. Gre za največji zunanjepolitični dogodek v državi, na katerem je sodelovalo več voditeljev držav iz soseščine ter drugi pomembni gostje. Med njimi so bili predsednik Srbije, predsedniki vlad Bolgarije, Hrvaške, Češke, Italije, Madžarske in Poljske, zunanji ministri omenjenih držav, visoki predstavnik EU za skupno zunanjo in varnostno politiko, direktorica Mednarodnega denarnega sklada. Govorili so o posledicah pandemije covida-19 in prihodnosti EU-ja. To je bilo prvo srečanje sedmih voditeljev članic EU v živo od julijskega vrha povezave, na katerem je bila načrtovana pot za gospodarsko okrevanje unije. Na Bledu so govorili tudi o kibernetiki varnosti, o prihodnosti evropske varnosti ter o krepitvi čezatlantskih odnosov.

JUBILEJ MISIJONARJA IN SADJARJA FRANCA PIRCA V PEČAH

Nedaleč od geometrijskega središča Slovenije, v Pečah, je škof Anton Jamnik na Jernejevo nedeljo blagoslovil spomenik Francu Pircu (1785–1880) ob 140. ob-

letnici njegove smrti. Doprski kip iz marmorja, ki je postavljen pri vhodu v župnišče, je izdelal kipar Edin Šćuk. Pirc v eni roko drži jabolko, v drugi pa hruško. Spodaj je napis: Župnik in prvi učitelj v Pečah (1819–1829), oče umne sadjereje na Kranjskem, misijonar med Indijanci (1835–1873). Franc Pirc je bil v Pečah deset let; ustanovil je šolo, učil ljudi sadjarstva in jih oskrboval s sadnimi sadikami. V Pečah je nastal tudi njegov priročnik za sadjarje.

PATRIARHOV DVOREC V TOLMINU

Arheologi so sredi avgusta med izkopavanji na travniku v starem delu Tolmina ob Tolminki naleteli na ostanke dvorca. Stari pisni viri omenjajo, da je v Tolminu poleg zgornjega gradu, ta je na Kozlovem robu, na Doru stal tudi spodnji grad, letni dvorec oglejskega patriarha, zgrajen ob koncu 13. stoletja. O tem je zadnji pred več kot sto leti pisal zgodovinar Simon Rutar. Arheologi so z moderno tehniko že pred leti odkrili, da se pod površjem travnika na Doru skrivajo ostanki stavbe z močnimi zidovi. Zdaj pa so v treh poskusnih izkopih našli ostanke stavbe.

DRAGA 2020

V parku Finžgarjevega doma na Opčinah so zadnji konec tedna v avgustu pripravili 55. študijske dneve Draga, ki jih organizira Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta. Začeli so se z okroglo mizo na temo Slovenski jezik v Italiji in standardna slovenščina: blizu ali daleč? Prvi dan se je odvijala tudi Draga mladih. Gostja je bila ministrica za Slovence po svetu Helena Jaklitsch, ki je z mladimi debatirala o vprašanju narodnosti, identitete, zavednosti, razpetosti med svojo skupnostjo in svetom, o krščanskih vrednotah in čutenju med mladimi. Dan zatem je bilo na vrsti predavanje zgodovinarjev Egona Pelikana in Renata Podberšiča ml. na temo Predvojni primorski upor fašizmu. Osvetlila sta čas med letoma 1920 in 1941. Sklepni dan Drage se je začel s sveto mašo, ki jo je daroval krški škof Jože Marketz. Maši je sledilo njegovo predavanje o Cerkvi v koronačasu. Kot je dejal, so s pandemijo prišle na dan šibkosti skupnosti, družbe in Cerkve. Po njegovih besedah je to priložnost za iskanje odgovorov tam, kjer jih nimamo. Draga se je končala s predavanjem nekdanjega evropskega komisarja Janeza Potočnika o pomenu odgovornega ravnanja z naravnimi viri v globalno povezanem svetu. Pred njegovim nagovorom so podelili deveto Peterlinovo nagrado koroškemu slovenskemu kulturnemu delavcu Nužeju Tolmajerju, ki je bil vrsto let tajnik Krščanske kulturne zveze. Prejel jo je za delovanje na podlagi vrednot slovenstva, demokracije in krščanstva.

V ORBITI PRVA SLOVENSKA SATELITA

Evropska nosilna raketa, ki so jo izstrelili iz Francoske Gvajane, je 3. septembra 2020 ponesla v vesolje prva slovenska satelita Nemo HD in Trisat. V zemeljsko orbito sta se utirila na višini 515 in 530 kilometrov in v nekaj urah vzpostavila stik z zemeljskimi postajami. Trisat, ki je povezan z zemeljsko postajo v Mariboru, tehta pet kilogramov

in je namenjen testiranju vzdržljivosti nove vesoljske elektronike. Z njegovimi posnetki si obetajo napredek na področju spremljanja onesnaženosti površine morij z oljnimi madeži ali plastiko, določevanja žarišč velikih požarov in zaznavanja vulkanskega prahu v višjih plasteh atmosfere za potrebe letalske industrije. Nemo HD, ki ima matični postaji v Ljubljani in Pomjanu nad Koprom, tehta 65 kilogramov. Z njim je mogoče Zemljo opazovati interaktivno. To pomeni, da bodo lahko ob preletu zemeljske postaje v realnem času hkrati prejeli sliko s satelita in ga vodili z obračanjem okoli njegovih osi. Poleg tega bo satelit lahko opravljal vse klasične naloge daljinskega opazovanja mest, kmetijskih in gozdnih površin ter invazivnih rastlinskih vrst.

LETALO NUUVA V300

V Ajdovščini so v začetku septembra predstavili električno brezpilotno tovorno letalo, ki ga je izdelalo slovensko podjetje za proizvodnjo zračnih plovil Pipistrel. Kot so navedli, je letalo Nuuva V300 desetkrat bolj ekonomično od sodobnih helikopterjev. Gre za zračno dostavno plovilo z navpičnim

vzletom in pristankom velikega dosega in velike zmogljivosti, saj lahko prenaša do 460 kilogramov tovora. Komercialna uporaba je predvidena za drugo polovico leta 2023, medtem ko bodo prve stranke svoje pošiljke s pomočjo manjše različice z zmogljivostjo do 20 kilogramov lahko dostavile že prihodnje leto.

107 LET BORISA PAHORJA

Pisatelj Boris Pahor je 26. avgusta praznoval 107. rojstni dan. Lani so mu praznovanje pripravili v ljubljanski knjigarni Konzorcij. Letos je, tudi zaradi virusa, ostal doma in svoje bralce nagovoril prek video povezave. O tem, od kje črpa življenjsko moč, je povedal: »Najbolj sem jo podedoval po očetu, ki je bil precej krepak človek. Moja mama, ki je živela približno 80 let, je bila tudi precej aktivna. Drugo je moje prepričanje, da moram, ker sem se rešil taborišča, pričevati o resnici. Moja trma, da moram o nacizmu pripovedovati čimbolje in čimbolj objektivno, se je rodila v knjigi Nekropola.«

UMETNIKI ZA KARITAS

Sinji vrh nad Ajdovščino je v drugi polovici avgusta gostil 26. mednarodno likovno kolonijo Umetniki za karitas. Na domačiji Vidmarjevih se je zbralo petnajst umetnikov, za krajši čas pa še več deset ustvarjalcev. Ob koncu kolonije, ki je potekala pod geslom Vi ste luč sveta, je nastalo 151 likovnih del izpod čopičev 57 ustvarjalcev. Ocenjena vrednost slik

presega 50.000 evrov. Izkupiček prodanih del je tokrat namenjen otrokom umetnikov, ki so zaradi koronavirusa ob dohodek, potreben za preživljanje družine.

FRANCOSKI PRIZNANJI KLEMENTINI GOLIIJA IN KLAVDIJU TUTTI

Akadska slikarka Klementina Golija ter slikar in grafik Klavdij Tutta, ki živita in ustvarjata v Kranju, sta sredi avgusta prejela bronasti priznanji združenja Societe Academique Arts-Sciences-Lettres de France za umetniško delo in širjenje likovne kulture med narodi. Posebna komisija vsako leto skrbno izbira med velikimi ustvarjalci z različnih področij – glasbe, literature, zgodovine, znanosti in drugih – ter nato izbrancem podeli platinasta, zlata, srebrna, bronasta ter druga priznanja.

DRŽAVNO ODLIKOVANJE EDVARDU GOBCU

Ameriški Slovenec prof. dr. Edvard (Edi) Gobic je zadnjo nedeljo v avgustu prejel red za

zasluge Republike Slovenije. V imenu predsednika Boruta Pahorja mu ga je na Slovenski pristavi izročila generalna konzulka naše države v Clevelandu Alenka Jerak. Odlikovanje je dobil za zasluge za prispevek k prepoznavnosti Slovenije ter obogatitev spoznanj o dosežkih Slovencev v ZDA in svetu. Vse to se zrcali v njegovih delih: od knjige *Slovenian Heritage*, ki je doživela več ponatisov, do dela *Slovenski ameriški izumitelji in inovatorji*, ki je izšla pri založbi Družina.

Rožni venec

Vedno znova me nagovarja Marijino naročilo Urški Ferligoj na Skalnici, davnega leta 1539: »Povej ljudstvu, naj mi tukaj zida hišo in me prosi milosti.«

Ob tem se vsakič znova vprašam, kateri je pravi način, da Marijo nekaj prosimo. Možnosti je seveda obilo – od romanj na njej posvečene kraje, preprostega priporočanja v jutranji in večerni molitvi, darovanja svete daritve v njeno čast ... in seveda tisti najbolj klasičen način – *rožni venec*.

Pred kratkim so me vprašali, zakaj pobožnost rožnega venca počasi zmirra. Da mlade generacije ne posegajo več tako množično po rožnem vencu, je verjetno vsem jasno. Zato se mi zdi pomembno poudariti tri

značilnosti molitve rožnega venca, ki bi jih morali imeti pred očmi, ko začnemo moliti.

Prinašanje prošelj prek Marije Jezusu

Najbolj pomembno je razumeti, zakaj sploh rožni venec obstaja in kaj je njegova naloga. Hitro smo namreč v nevarnosti, da Marijo postavimo zraven Boga, da torej mislimo, da Marija uslišuje naše prošnje. Nobena pobožnost, niti sto rožnih vencev na dan, ne more pomagati, da bi lahko Marija kaj naredila. Marija samo posluša naše prošnje in jih nese pred svojega Sina Jezusa. Saj ne, da bi jih Jezus ne slišal sam. Želel nam je dati svojo mamo kot priprošnjico, da bi se lažje zatekali k Njemu. Vsak človek ima mamo, in zato je Marija tako blizu vsakemu človeku.

Tu je eden od razlogov za upadanje molitve rožnega venca: treba je imeti vero v Božjo dobroto in treba je prositi. Priznati, da sam sebi nisem dovolj, da potrebujem Boga in da potrebujem nebeško mamo. Rožni venec je popolnoma skregan z logiko samozadostnosti.

Ritmičnost in ponavljanje enega in istega obrazca poznajo mnoga verstva. Pri nas je to rožni venec.

Rožni venec pomaga človeku, da se *umiri* in da duh molitve steče avtomatično, ne da bi se pri tem kaj preveč naprezali. Nekateri se trudijo rožni venec vedno moliti zavestno in z zavedanjem vsake besede. To je seveda le ena od možnosti. Ritmičnost molitve nas lahko zaziba v zdrav avtomatizem duha, ki je lasten človeku, če se prepusti Bogu in preprosto »teče« pred Njim. Zato se je rožni venec vedno molil pred sveto mašo – da so se srca pripravila na sveto mašno daritev, da so se ljudje umirili in se tako bolje pripravili na sprejem svetih skrivnosti. To je verjetno drugi razlog za upadanje molitve rožnega venca: treba se je umiriti in prepustiti. Moderni človek ima občutek, da je treba nenehno nekaj delati, se gibati ... prava sprostitev pa so potem počitnice, ko odložiš vse. Rožni venec ima drugačno logiko: vabi nas, da se vsak dan umirimo za nekaj minut in se prepustimo Gospodu. Za mlajše generacije je to zelo težko.

Zvestoba je tretja, morda najtežja točka. Rožni venec ni meditativen samo, ko ga molimo, ampak se ritmično ponavlja vsak dan, dokler ne postane rutina, dokler ne postane nekaj svetega, sveti dan vsakega dneva. Do tja pa je dolga pot, ki jo premolijo le redki.

Ko bomo torej naslednjič vzeli v roke sveti rožni venec, se spomnimo, zakaj to počnemo, kaj želimo prinesiti pred Gospoda Jezusa in se na to izročitev primerno pripravimo. Če pa nam ni čisto nič do rožnega venca, pa vsaj preverimo, kje se nam zatika. In če ne gre – ne obupajmo takoj.

Gabriel Kavčič

Slovenian Mission Melbourn

p. Simon Peter Berlec OFM: 0455 444 912 Baraga House, 19 A'Beckett Street
p. David Šrumpf OFM: 0497 097 783 PO Box 197, KEW VIC 3101
Sts. CYRIL and METHODIUS Tel.: (03) 9853 7787
SLOVENIAN MISSION E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

KAJ JE NOVEGA

Cerkev v Kewju ostaja do nadaljnjega še vedno zaprta. Praznike in ostale stvari ste tako lahko samo nemočno spremljali od doma. Tudi zame veljajo iste omejitve kot za Vas. Dovoljeno je oz. imam možnost, da grem podeliti zakramente pred odhodom v večnost in sodelovati pri pogrebnem obredu. Naša povezanost ostaja prek pisnih *Oznanil* in pogovorov po telefonu. Za vašo skrb in pozornost se vam zahvaljujem.

Mnogi me sprašujete, kako se počutim v Avstraliji in kako preživljam dneve »zaprtja«. Takole bi strnil svoje razmišljanje. Velikokrat se v meni bije boj med dvema pesmima iz starega slovenskega filma Kekec. Prva je vesele narave in zelo pozitivna. Takole pravi:

»Jaz pa pojdem in zasejem dobro voljo pri ljudeh, v eni roki nosim sonce, v drugi roki zlati smeh. Kdor vesele pesmi poje gre po svetu lahkih nog, če mu kdo nastavi zanko, ga užene v kozji rog. Bistri potok, hitri veter, bele zvezde vrh gora, gredo z mano tja do konca tega širnega sveta. Jaz pa pojdem in zasejem dobro voljo

pri ljudeh. V eni roki nosim sonce, v drugi roki zlati smeh.« Druga, Mojčina pesem, pa je bolj otožne narave. »Ptička, ki sladko žgoliš, vetrc, ki v vejah šumiš, preko dobrav, nesi pozdrav, daleč tja v rodno mi vas. In ko se vrneš, povej, kdaj bo, kot bilo je prej, kdaj spet domov, preko bregov, šla bom tja v rodno mi vas. Ptička ne poje mi več, vetrc odjadral je preč, sama sem spet, mrzel je svet, daleč je rodna mi vas.« V teh dveh pesmih se trenutno »skriva« moje počutje.

PRENOS SV. MAŠE NA DRUŽBENEM OMREŽJU

Na močno prošnjo in priporočilo Tilke Lenko, sem v petek, 28. avgusta 2020, prvič prenašal sv. mašo iz cerkve v Kewju preko družbenega omrežja Facebook. Hvala

za vse pozitivne odmeve in dobrohotne vzpodbude za naprej. Tudi tako nam tehnika, čeprav včasih prekinjajoča, pomaga, da ostajamo vidno povezani v oddaljeni bližini. Do nadaljnjega bodo sv. maše redno predvajane ob nedeljah ob 10. uri. Poiščite našo facebook stran: **Slovenian Catholic Mission St Cyril and Methodius.**

ZAHVALA

Iskrena zahvala Michaelu Umeku, ki je mojstrsko »očedil« lursko votlino.

DOGODKI ZA NAPREJ

Ker so napovedi odpiranja oz. sproščanja prepovedi v Viktoriji dolgoročne narave, ne bom pisal o prihajajočih dogodkih. O vsem boste obveščeni sproti.

Tudi sv. maše v St Albansu in Geelongu do nadaljnjega ne bo.

ODŠLI SO

EMILIJA (MILKA) MEDICA, rojena 10. maja 1931 v Trnju pri Pivki, je umrla 1. julija 2020 v Knox Private Hospitalu. Od nje smo se poslovili v sredo, 8. julija 2020, s sv. mašo v Malveren Chapelu. Pokopali smo jo naslednji dan, v četrtek, 9. julija 2020, na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. S svojim možem Mirom (poročila sta se 26. septembra 1954 v Trstu) je leta 1955 prišla v Avstralijo. Najprej sta živela v Kyabramu, kjer se jima je leta 1955 rodil sin Edward. Leta 1956 se je družina preselila v Melbourne. Vse do leta 1962 je družina živela v Moonee Ponds. Z možem sta kupila zemljo in si zgradila hišo v Kemp St, Springvale. Leta 1962 se jima je rodila hčerka Irena, leta 1968 pa hčerka Lydia. Leta 1998 sta se z možem preselila v Vermont South, kjer sta živela do smrti. Milka je bila zelo prijazna in družabna oseba. Dejavnost je bila v Slovenskem klubu Planica. Zelo je bila povezana s svojimi vnuki in jim dajala mnoge življenjske nasvete. Močno jo je prizadela smrt moža v oktobru 2018, po 64 letih skupnega življenja. Sočutje hčerkama Irene Doris in Lydii Mary z družinama, sinu Edwardu Philipu z družino, vnukom Amendi, Sarah, Elise, Alani, Dylanu, Megan in Deanu.

JOŽEF BALAZIČ, rojen 28. aprila 1935 v vasi Hotiza, je umrl 24. julija 2020 na svojem domu v Greenvalu. Od njega smo se poslovili v sredo, 29. julija 2020, v Cordell Chapelu v Fawknor Memorial Parku in ga isti dan tam pokopali. Jožef je

23. obletnica smrti p. Bazilija

bil zvest in delaven človek in je pozitivno vplival na mnoge ljudi. Bil je radodaren in vedno prvi, ki je ponudil pomoč. Zvesto se je držal svojih obljub. Njegova zvestoba se kaže tako v dolgem zakonu kot tudi pri delu. Vse od prihoda v Avstralijo je delal v tovarni avtomobilov Ford. Bil je ponosen človek in vesel vsega kar je dosegel v svojem življenju. Sočutje hčerki Lindi z družino, sinovoma Johnu in Davidu z družinama ter vnukom Ashleyju, Tristanu, Indi, Jakeu and Irieu.

EMILIA JAKSETIČ, rojena 17. junija 1938 v Zabičah pri Ilirski Bistrici, je umrla v četrtek, 27. avgusta 2020, v Sunshine Hospitalu – Palliative Unit. Slovo od pokojne je bilo v ponedeljek, 7. septembra 2020, v St Albans Chapelu in nato pokop na pokopališču Keilor. Kot 17-letno dekle je pobegnila čez mejo in prišla v Trst, kjer je spoznala svojega bodočega soproga. Na koncu sta oba

pristala v kampu Brindisi, kjer sta srečala stare prijatelje. Sedmega oktobra leta 1957 se je v italijanskem Bariju poročila z Rudijem Jaksetičem in leta 1958 sta od tam odplula proti Avstraliji. Leta 1961 se jima je rodil sin William, leta 1965 pa še hčerka Tania. Emilia je bila pustolovskega duha in neodvisna. Bila je aktivna članica Slovenskega kluba Jadran, ki je bil jedro in sestavni del njenega življenja. Najbolje se je počutila na svojem vrtu in ljubila neskončne sprehode ob morju. Zelo rada je potovala in skupaj z možem sta doživela marsikatero dogodivščino. Poleg moža in otrok so bili njena največja ljubezen njeni vnuki. Njeno življenje se je spremenilo leta 2001, ko je umrl mož Rudi. Sočutje sinu Williamu Branku in hčerki Tanii Kibane z družino, ter vnukom Lauren, Henryju, Claire in London. Sožalje tudi bratu Jožefu Iskri.

URŠULA DUBROVIČ, rojena 2. maja 1920 v Šentjakobu na Koroškem, je umrla na svojem domu v Glen Waverleyju v petek, 28. avgusta 2020. Slovo od pokojne je bilo v petek, 11. septembra 2020 v Wilson Chapelu na Springvale Botanical Cemeteryju, kjer je tudi pokopana. Triindvajsetega januarja 1944 se je poročila z Alfonzom Bojanom in 4. avgusta 1955 prišla z njim v Avstralijo. Imela je izostren občutek za družino, urejenost doma, gostoljubje, njena velika ljubezen pa je bilo vrtnarjenje. Zelo rada je pela in poslušala glasbo. Sočutje hčerkama Bojani Pearson z družino in Mary Dubrea Buckland z družino, vnukom Mii, Robertu, Lauren, Clintu in pravnukom Jesseju, Renee, Kyleu, Caitlyn, Tahni, Saxonu, Charlize, Oliverju, Blazeu in pra-pra vnuku Rafaelu.

Lidija Čušin je uredništvu sporočila: **VINKO JAGER**, rojen 25. januarja 1931 v Ljubljani, je umrl 22. julija 2020 v domu Grace McKellar Nursing Home v

Geelongu. Od njega smo se poslovili 29. julija 2020 v cerkvi Holy Family. Z ženo Lojzko sta prišla v Avstralijo leta 1962. Naselila sta se v Geelongu, kjer je že bila Lojzkina sestra Anica Rezelj. Od prihoda v Avstralijo in do odhoda v pokoj je delal v tovarni Ford v Geelongu. Zelo dejaven je bil v slovenskem klubu v Geelongu, kjer je bil več let v odboru. Ko so ustanovili lovsko družino, je sodeloval tudi tam. Bil je član igralske skupine in odigral veliko vlog. Zelo rad je pel. Bil je član cerkvenega pevskega zbora in je vsa leta pel pri slovenski sv. maši. Leta 1996 je umrla njegova žena Lojzka, pokopana je na pokopališču West Geelong. Zdaj Vinko počiva skupaj z njo. Vinko zapušča hčerko Cirilo, sinova Vinka in Rajka ter vnuke Katjo, Tomaža in Sophio.

Anton Knap

Marija Žugič

Liliana Brezovec je uredništvu sporočila: **PETER (ZORKO) SLUGA**, rojen 29. junija 1935, Artviže pri Kozini, je umrl 14. februarja 2020 na svojem domu v Mount Macedonu. Od njega so se poslovili v cerkvi sv. Patrika v Macedonu in ga pokopali na tamkajšnjem pokopališču Macedon zraven žene Jelke, ki je umrla pred nekaj leti. Bil je vesele narave, marljiv delavec in dober prijatelj. Bil je član Slovenskega kluba Jadran.

Karel Bevc je sporočil: **MIRKO KOLAR**, rojen 1. februarja 1937 v Slovenski Bistrici, je umrl 30. avgusta 2020 na svojem domu v Frankstonu. Slovo in pogreb sta odložena na poznejši čas. Sočutje ženi Barbari, sinu Filipu z družino in hčerki Rozani Whittle z družino.

Slavica Fideršek in Helena Leber

Jože Rozman in Rozalija Pirc

Anita Pleško, Magda in Max Pišotek

Vinko Rizmal in Miran Fideršek

Pavla in Matija Cestnik

Marija Anna Martin

Lojze in Iva Jerič

DAROVANJE – novomašniku na pot

*Vsakdo je nekomu nekdo: vsakdo je nekomu sin ali hči, brat ali sestra,
oče ali mati, fant ali dekle, mož ali žena,
vsakdo je nekomu prijatelj in nekomu celo sovražnik.*

*Pripravi se, da boš včasih koš za smeti! Ne le za grehe.
Vse stiske bodo ljudje metali vate, odlagali bodo svoj gnev nad časom,
izkričali svojo jezo nad prostorom, moral boš prestreči bes nad Bogom,
sprejeti vso praznino za izgubljenimi.*

*Pripravi se, da boš včasih tabernakelj!
Vse sveto in lepo ti bodo zaupali, vse skrivnosti zaupali tvojim ušesom,
vse bisere shranjevali v tvoje srce.*

*Iz tvojih ust bo prihajala Božja beseda, tvoje roke bodo delile Božjo hrano,
vračal boš svobodo in življenje duhovnim sužnjem in mrličem
in odpiral vrata tja, kamor niti sam ne boš mogel vstopiti.*

*Bodi to, kar si, in dovoli Bogu, da iz tebe naredi očeta ali mater, brata
ali sestro, otroka, pač to kar bi Bog preko tebe rad bil,
kar bi skozi tebe rad dajal in sprejemal in za kar bi se Bog,
za srečo drugih, daroval.*

*Toči solze in širi smeh, a ne pusti se izjokati in ne izsmejati.
Sej, a ne nosi s seboj srpa, da bi žel, sprejemaj Boga, a ne trudi se,
da bi ga imel!*

*Prihajaj pred Tabernakelj, da boš lahko sam tabernakelj,
prebiraj Besedo, da ti ne zmanjka besed, prejemaj Kruh,
da boš lahko sam kruh, pij Njegovo kri, da boš zmogel točiti svojo kri.*

*V tihih urah samote in utrujenosti,
ko boš omahoval celo pod težo lastnih grehov in dvomov,
pa objemi Križanega in mu s solzami umivaj noge,
pusti mu, da te brez besed privije k sebi in
te prestavi v trenutke prve ljubezni.
Tedaj boš začutil, da si njegov duhovnik,
in da bi se za vse na svetu ne mogel raziti z Njim!*

pater Pavle Jakop

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Poletni živžav (3)

Poletje na naši strani zemeljske oble se nezadržno poslavlja. Dnevi se krajšajo. Pred kratkim sem zjutraj na okenskem steklu že opazila rosne kapljice, ki naznanjajo, da je bilo ponoči zunaj hladneje kot v sobi, in kar zmrazilo me je. Sem izrazito poletni človek; še le takrat prav zaživim.

Kraljica mojih poletnih dni je bila prav gotovo Kolpa, letos zaradi različnih koronskih omejitev še toliko bolj nepogrešljiva. Topla, čista in še vedno divja me zna ta reka moje mladosti spraviti tudi do solz (sreče seveda), kadar odplavam stran od ljudi v mir zelene neskončnosti. Družbo mi delajo samo oblaki in spreletajoče lastovke, race ob zaraščenih bregovih, tu in tam siva čaplja ali štoklja, ki nepremično čepi na rogovili nad vodo. Uživam pa tudi, kadar se mi v vodi pridruži naš pes Dingo, čeprav je takrat vse veliko bolj glasno in razigrano. Nor je na vodo in rad razkazuje svoje skakalno-letalne in lovilne veščine.

Grad Kostel v zgornjekolpski dolini

hrustljave postrvi, ki so teknile tudi nekaterim mojim avstralsko-slovenskim prijateljem. V zgornjekolpski dolini te proti Fari in Osilnici kilometre in kilometre spremlja ograja, ki zamejuje reko. Srhljiva nebodijetreb z bodicami na vrhu, ki naj bi ustavila naval beguncev s Hrvaške, je predvsem velikanska ovira za gozdne živali, saj jim preprečuje dostop do vode. Tukaj so res deviški kraji, na katere je tudi Bog pozabil. Odmaknjeni grad Kostel, samotne vasice, stisnjene med Kolpo, polja in travnike ter mogočna ostenja, ki kipijo več kot 1000 metrov v nebo. Najizrazitejša je Ložka stena; razgled z nje osupne še tako prekaljenega hribovca. Vsepovsod na Kolpi so jezovi, na katere se je prijetno zlekniti in se prepustiti vodni masazi. Belokranjci jim pravijo slapovi. »Gremo hodit po slapu, gremo se sončit na slap,« smo govorili – tako nevarno se je slišalo – ko smo še smrkavci ob taroku preživljali neskončna poletja na kopališču Primostek. Za nas je bil to med počitnicami najpomembnejši kraj pod soncem. Koliko hecnih spominov me veže nanj. Na primer tale: nasproti na hrvaški strani so tudi imeli kopališče in na njem kiosk, v katerem so prodajali pijačo. »PIVO 100 DIN«, je oznanjala tabla, ki je gledala čez reko na slovenski

Posebno je življenje ob tej naši obmejni reki Koupi – tako njeno ime izgovarjajo Belokranjci. Na kopališču Krasinec, kamor se ponavadi pripeljemo kopat iz Semiča, imajo majhen kamp. Podoben je podeželskim avstralskim kampom, v katerih živijo tudi permanentni prebivalci, kar me je vedno očaralo. Tudi tukaj so nekatere prikolice stalne in njihova okolica temu primerno 'kultivirana'; na kopanje greš mimo gredic z rožami, solato, paradižnikom. V gostilni Madronič v Prelesju pečejo slavne ribe na mlinarsko-kolpski način,

Protibegunska ograja ob mejni reki Kolpi

to zavedanje časa in hlastanje po njem. Ampak potem bi moral mladim čas še zmeraj teči počasi, pa jim ne. Kadar jih sprašujem o tem, pravijo, da jim drvi »sto na uro«. Če bi bila fizik ali kaj podobnega, bi se prav gotovo lotila znanstvene raziskave o času. Ker ne verjamem, da ga imamo še toliko, kot smo ga imeli včasih. Pravzaprav verjamem, da se čisto po majčkeno nekam izgublja. Z veseljem bi spodbudila kakšnega znanstvenega junaka, da bi to raziskal. In rešil čas pred nevidnim iztekanjem, tako kot znajo v filmih superheroji rešiti karkoli.

S Kolpo povezana je tudi anekdota o Jonovem poletnem kolesarjenju. Me pokliče in reče, če ima Brane kakšno bolj športno kolo za posodit. »Bom šel za spremstvo dvema slepcema, gresta s tandem bikeom iz Ljubljane na Kolpo, pa je videči kolesar, ki naj bi ju spremljal, zadnji hip odpovedal.« Na moje ugovarjanje, da je nevarno voziti po tako prometni cesti kot vodnik slepima kolesarjema, me 'potolaži': »Saj ima tisti, ki bo sedel spredaj, deset odstotkov vida!« Podvig jim je uspel s samo enim padcem, meni pa odprl dve zanimivi vprašanji. Kakšne neverjetne stvari počnejo ljudje, ki jih zdravi velikokrat gledamo s pomilovanjem; in ali lahko obvaruješ svojega otroka pred vsemi nevarnostmi, ki ga lahko doletijo. Ravno v tistem času sem 'službeno' prebrala odlično knjigo argentinske pisateljice Samante Schweblin *Varna razdalja*, nekakšen ekološki psihološki triler. V njej hoče mati svojo hčerkico imeti ves čas na očeh, na varni razdalji, da se ji le ne bi kaj zgodilo. Pa se seveda zgodi. Kaj je lahko hujšega, kot to, da ljubljene bitja ne moreš zaščititi, tudi če sediš tesno poleg njega? Ko se zaveš, da varna razdalja ne obstaja, da je ne moreš nadzirati. Mislim, da se s podobnimi strahovi spopadamo vsi starši, le ubesediti jih ne znamo tako popolno, kot je to uspelo Schweblinovi.

Drugi *highlight* ali vrhunec mojega poletja je bil Amsterdam, oziroma Nizozemska, ki med vsemi meni ljubimi deželami, zavzema drugo mesto. Prva je seveda Avstralija. Nizozemska ima kar nekaj avstralskih 'sestavlin', zaradi katerih se rada vračam: sproščenost, prostranost, široko nebo, pristrčno in odštekano arhitekturo, bujno rastlinje, opp-shope in, oh ja, vso tisto vodo. Tokrat sva tja potovali z Nives, najboljšo prijateljico še iz osnovnošolskih klopi. Leta 2005 sva skupaj prehodili skoraj 900-kilometrsko špansko romarsko pot El Camino de Santiago in si obljubili, da bova vsaj vsaki dve leti nekam šli. Sami. Da bova tako poživljali najino dolgoletno prijateljstvo. Od takrat jih je minilo

breg. Ne spomnim se več, koliko je to bilo, je bilo pa polovico manj, kot v bifeju na Primostku. In so fantje in možaki z denarjem v zobeh plavali čez na pir. Kako preprosta in učinkovita sosedska propaganda!

Ja, ta neskončna poletja na Kolpi, ni jih več. Čas teče drugače. Komaj je jutro in že je večer. Vmes pa kup hitenja in strahu, da bo dneva premalu konec. Ko smo bili še zelo mladi, se nismo bali niti se nismo spraševali, kam in kako hitro bo izginil dan. Še dolgčas nam je bilo včasih. Morda pride z zrelostjo

Bivalne ladje
v enem od amsterdamskih kanalov

živopisanem mestu počutiš domače, potep po njem je sproščen in kljub stalnemu vonju marihuane v zraku (tam je zakonsko dovoljena) prav nič nevaren. K temu pripomorejo številni kanali in mostički, ozaljšani s cvetjem, slikoviti trgi, obilje muzejev in galerij, živahen vodni promet, zvončkljanje koles, tipične ozke in visoke hiše s kavli na pročeljih. Z njihovo pomočjo z vrvo zvlečejo pohištvo skozi okna, saj po ozkih in strmih stopniščih nikakor ne gre. Pomagajo si tudi s transportnimi dvigali. Stopnišče hiše, v kateri Eva stanuje čisto na vrhu, je tako strmo, kot bi se po plezalni poti vzpenjal na Šmarno goro. Znova so me navdušile ladje, na katerih živijo ljudje. Te hiše na vodi – po kanalih, na reki in ob morskih bregovih – so tako raznolike, da bi si jih lahko ogledovala ure in ure. Lončki z rožami, stoli in mize, kolesa, včasih celo avto na palubi, perilo, ki se suši na vrvi, vsakršna ropotija, kriki otrok in lajanje psov – res, pravi dom. V moji romantični domišljiji ne zagledam vlage in zimskega mraza, ampak sončno svobodo, ki jo takšno 'premično' življenje prinaša. Preprosto dvigneš sidro in že si doma nekje drugje.

Amsterdam z okolico sva z Nives, kot se za deželo, kjer je več kolesarjev kot avtomobilistov (in tudi več mrtvih kolesarjev kot voznikov), spodobi, raziskovali na kolesih. Kar je bil svojevrsten podvig, saj so tako divjaški kolesarji kot Amsterdamčani samo še rikšarji v Indiji. Tu ni pravil, ali pa jih turisti ne razumemo. Vsi drvijo, kot bi jih podile pobesnele zveri, in do 'počasnel' ne kažejo niti najmanjšega sočutja, kvečjemu ti vržejo kakšno kletvico. Ko se priključiš tej ponoreli biciklistični hordi, se moraš znajti kakor veš in znaš. Slovenska trma nama je bila v kar veliko pomoč in po začetnem opletanju in vreščanju sva se s kolesi (brez prestav) pripeljali na peščene plaže Severnega morja, raziskovali na nasipih zgrajene pravljične vasice in se predajali poletnim užitek ob reki Amstel in jezerih Amsterdamskega gozda. In vedno našli pot domov v Evino stanovanje.

Prvega septembra, na prvi dan meteorološke jeseni in prvi šolski dan, se z Dingom sprehodiva čez novomeški Kapitelj. Na klopci pred cerkvijo glasna gruča srednješolcev kadi 'travco'. Zavoham Amsterdam. In jesen. Vi, moji dragi tam spodaj, pa se naužijte pomladi.

petnajst in res je bil že skrajni čas. Pa čeprav koronski. Mogoče je bil zato tisti teden še toliko bolj dragocen. Obiskali sva Nivesino hčerko Evo, ki je februarja končala študij arhitekture in se zaradi ljubezni preselila v Amsterdam.

Amsterdam, ki ga zaradi številnih kanalov imenujejo tudi severne Benetke, je finančno in kulturno središče Nizozemske, v katerem živi okrog milijon ljudi. Kljub velikosti pa se v tem

Durgerdam, ena od vasic na nasipih
blizu Amsterdama

ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

MATI USMILJENJA, MATI UPANJA, TOLAŽBA BEGUNCEV

Na praznik Marijinega vnebovzetja smo se v molitvi znova posvetili – izročili Materi Božji. Seveda ta naša posvetitev ne more in ne sme biti samo enkrat na leto ali samo ob posebnih priložnostih ali kakšnih ujmah, temveč to zavezo z Gospodom po Mariji obnavljamo vedno.

»K razmišljanju o naši posvetitvi Mariji nas vabi tudi papež Frančišek, ki je na praznik Marijinega brezmadežnega Srca dodal v Lavretanske litanije še tri nove vzklike: Mati usmiljenja, Mati upanja in Tolažba beguncev.

Mati usmiljenja: spomnimo se, da je Marijin Sin tisti, ki nam je odprl pot do usmiljenega Očeta ter sam izkazoval usmiljenje. Množice so se mu zasmilile in tedaj jih je nagovarjal z besedami življenja ter izkazoval z deli in čudeži svoje usmiljenje. Marija – Mati usmiljenja – naj naravna vse množice sveta, ki se zapletajo v nemire in strahove, k Jezusovemu odrešenjskemu delu.

Mati upanja: v času strahov pred boleznijo in nemiri v svetu imamo upanje. Nismo sirote brez upanja. Mnogi ljudje, tudi po naših župnijah, so zavrgli vero in upanje v Boga; marsikdo se zato znajde v brezupu in globoki osamljenosti. Marija – Mati upanja, prihaja naproti vsakemu človeku.

Tolažba beguncev: v Marijino materinsko

skrb izročamo vse politično in družbeno dogajanje ob ljudeh, ki so begunci zaradi vojn in preganjanj. Molimo, da Marija posreduje v deželah stisk, da bi lahko živeli ljudje na svojih domovih. V srečanju z begunci pa naj tudi vsem nam podari pravo ljubezen do bližnjega.«

Msgr. dr. Franc Šuštar,
ljubljski pomožni škof

MED NAMI JE BILO ...

Naš zimski čas teče mirno, življenje teče naprej, le koronavirus se še noče posloviti. Žalostni in zaskrbljeni spremljamo dogajanja v sosednji Viktoriji in tudi v našem Sydneyju ter drugod, ne tako daleč od nas, se pojavljajo nova žarišča. Zato vsak dan zmolimo Oče naš, Zdrava Marija ... za odvrnitev te naše hude ure – epidemije – in čisto prave hude ure, saj smo v avgustu znova doživeli neurja na naši obali, v okolici Wollongonga tudi poplave. Predvsem pa skrbimo za svoje zdravje in zdravje drugih. Naše občestvo je res občestvo, ki moli. Zanimamo se drug za drugega in ne pozabljamo na tiste, ki so oddaljeni od slovenskega občestva in tudi od cerkve in Cerkev. Prav je tako. Prikličimo si v spomin klic novejšega svetnika – zaslužnega in priljubljenega papeža Janeza Dobrega (sv. Janez XXIII.): »Dajte mi armado molilcev in prenovil bom svet!«

Pri naših bogoslužjih je udeležba omejena (sedaj do 50, glede na označene sedeže je vsaka druga klop prazna, da ohranjamo predpisano razdaljo, stole smo razmaknili) in še vedno se vsako nedeljo vpišemo v seznam, če bi se pojavil kdo od obolelih s koronavirusom.

P. Darko in akolit Jože Marinč

Nedeljska sv. maša je tudi vsako soboto zvečer, vendar se pri nas hitro zmrača in veliko jih ne vozi zvečer ali ponoči. Sporočite nam svoje želje, če bi želeli še kakšno sv. mašo – lahko v soboto popoldne, v nedeljo zjutraj ali tudi zgodaj popoldne, razen drugo in tretjo nedeljo v mesecu, ko mašujem v Wollongongu in Canberri. V juliju sem eno nedeljo poskusno uvedel še eno jutranjo sv. mašo ob 8.00 zjutraj, vendar nas je prišlo samo šest.

ŽEGNANJSKA – RAFAELOVA NEDELJA BO 27. SEPTEMBRA. Načrtovali smo obisk našega škofa msgr. Vincenta Longa van Nguyena OFMConv, s katerim bi proslavili tudi 50-letnico blagoslova naše prve cerkve sv. Rafaela in prve sv. maše na tem našem milostnem kraju (1. 1. 1970). Povabil sem ga že v začetku leta. Zaradi negotovih razmer, ki še trajajo, in omejenega zbiranja smo se odločili, da škofov obisk in to slavlje odložimo. Morda

na naslednje leto, če se bo stanje kaj izboljšalo. Če bomo imeli kaj kandidatov za sveto birmo, bomo slovesnosti združili. Sredi prvega vala korone, ko so bile naše cerkve še zaprte, me je škof Vincent prijetno presenetil. Kar sam me je poklical po mobilnem telefonu, v odmoru škofovske konference, ko so škofje zasedali prek računalniškega programa Zoom. Povprašal je, kako se imam in kako se imajo zvesti verniki, ter izročil pozdrave in zaželel zdravja in obilo blagoslova vsem. Za letošnje žegnanje, 27. septembra, bomo imeli samo praznično sv. mašo ob 9.30 dopoldne in blagoslov zakonskih jubilarantov, če se bo kdo prijavil. Zaradi varnosti bom podelil samo skupni blagoslov jubilarantov po pridigi. Skupnega kosila v dvorani letos ne bo. Dvorana je do nadaljnjega zaprta.

NA FRANČIŠKOVO NEDELJO, 4. OKTOBRA, beremo pismo provinciala p. Marjana Čudna. Prva nabirka bo za naša bogoslovca in kandidata – postulanta, ki začenjata svojo pripravo v hoji za Gospodom v samostanu v Kamniku, kjer bo gvardijan p. Ciril tudi njun magister. Obenem pa prosimo Gospoda žetve, kot Jezus naroča še danes. Pomnožimo svojo molitev za nove duhovne poklice in ob tem znova premislimo, koliko, kako in kdaj potrebujemo duhovnike. Ali si jih res želimo? Bog je tisti, ki kliče in daje. Od nas pa je odvisno, da sprejemamo, kar On daje. Ali morda ne zavračamo Božjih darov? Ljubljanski nadškof Stanislav Zore OFM je ob posvečenju diakonov in novomašnikov ter duhovniških imenovanjih izrekel naslednje pomenljive besede: »Danes se velikokrat zgodi, da ljudje zahtevajo duhovnika, čeprav je zadnji, ki je prišel iz njihove župnije, že umrl. Duhovniki ne nastajajo na škofiji. Škof ne dela duhovnikov, škof samo posveti tiste fante, može, ki jih rodiijo družine in jih vzgojijo župnije. Če duhovnikov ne dajo ljudje, jih ni od kje vzeti.

Lucas Fisher je v nedeljo, 30. avgusta 2020, v župnijski cerkvi v Merrylandsu prejel prvo sveto obhajilo.

Duhovniki imajo zelo različne sposobnosti, naj bo to za komunikacijo z ljudmi, katehezo, pridiganje, gospodarsko vodenje župnij. Eno pa je skupno vsem. Ko duhovnik nad kruhom in vinom pri maši v Jezusovem imenu izgovori: 'To je moje telo, to je moja kri,' je Jezus Kristus v tej župniji zakramentalno navzoč. Ne glede na to, ali je duhovnik briljanten govornik ali jecljavec, ljudje imajo po vsakem duhovniku Boga.«

PRAZNIK VSEH SVETIH, 1. NOVEMBRA – OBVESTILO O SPREMEMI!

Uprava katoliškega pokopališča v Rookwoodu nas je obvestila, da so zaradi koronavirusa vsa bogoslužja na pokopališču v mesecu novembru odpovedana. Zato bomo sveto mašo za naše pokojne obhajali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v nedeljo, 1. novembra 2020 ob 9.30 dopoldne. Označimo si datum, kraj in uro! Pred sveto mašo bomo ob 8.45 zjutraj molili dva dela rožnega venca za naše pokojne.

Blagoslova grobov letos ne bo, ker je tudi vsakršno množično zbiranje prepovedano, dovoljeno je le zbiranje do dvajset

ljudi. Lahko pa boste pokojne obiskali posamič in molili zanje. Ker bo lahko do takrat prišlo še do kakšne spremembe, vas bom obvestil naknadno. Molitvene spomine lahko naročite že zdaj, vsekakor pa čimprej. Ne čakajmo do zadnjega! Naših rajnih se bomo spominjali pri nedeljskih sv. mašah v novembru, sv. maše pa bom opravil v naslednjih mesecih in jih oddal še drugim duhovnikom, ki

nimajo dovolj mašnih namenov. Bodimo velikodušni!

NA DAN SPOMINA VERNIH RAJNIH, 2. NOVEMBRA, bodo sv. maše v Merrylandsu: prva ob 9.30 dopoldne, po tej sv. maši bo še ena sv. maša, tretja pa zvečer ob 7.00. Rožni venec za naše rajne bomo molili ob 8.45 zjutraj – dva dela. Še en del rožnega venca pa potem v četrtek.

Za obisk pokopališča in molitev za rajne ter za udeležbo pri prazničnem bogoslužju Cerkev naklanja **POPOLNI ODPUSTEK** v prvih osmih dneh novembra in v nedeljo pred praznikom vseh svetih. Poskrbimo, da pravočasno pristopimo k zakramentu sprave, zlasti, ker letos za velikonočne praznike zaradi epidemije nismo mogli k zakramentom. Za prejem odpustka, ki ga lahko namenimo našim rajnim, molimo Oče naš, Zdrava Marija in Slava Očetu po namenu sv. očeta ter izpovemo vero.

WOLLONGONG – FIGTREE – SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

Sv. maše so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 4.00 popoldne, od oktobra do marca pa ob

5.00 popoldne. V septembru je sv. maša redno 2. nedeljo v mesecu, 13. septembra, ob 4.00 popoldne, oktobra pa ob 5.00 popoldne. Pri sv. maši v oktobru beremo pismo p. provinciala.

Žegnanjska in zahvalna nedelja bo 8. novembra, s sv. mašo ob 5.00 popoldne.

SV. MAŠA NARODOV, ki bi morala biti zadnjo nedeljo v septembru v župniji – konkatedrali sv. Janeza Vianneya v Fairy Meadowu, je za letos odpovedana, ker se število okuženih s koronavirusom spet povečuje in so razmere negotove. Zelo težko je poskrbeti za varnost udeležencev – narodnih skupin, pevskih in folklornih skupin. Pri predpisanih zahtevah in potrebnih razmakih bi se lahko sv. maše udeležili kvečjemu zastopniki narodov, ne pa skupine.

Podjetje WJ Sanders & Company v Marrickvillu bo obnovilo kadihnilnico in monštranco naše cerkve vseh svetih. Vabimo dobrotnike, da pomagata pokriti stroške obnove.

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maše so vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer: 20. septembra, 18. oktobra, 15. novembra, 20. decembra in na Božič, 25. decembra.

V novembru obhajamo žegnanjsko in zahvalno nedeljo in po obhajilu zapojemo

Mateja Koštrica v Canberri je praznovala 20. rojstni dan.

zahvalno pesem. Takrat se tudi spomnimo vseh naših dragih pokojnih. Sv. maše in spomine lahko vedno naročite zanje in tudi za žive.

NEWCASTLE – HAMILTON – KATEDRALA SRCA JEZUSOVEGA

Sv. maša v božičnem času, 27. decembra, BO ODPADLA. Po pogovorih s tamkajšnjimi rojaki smo se odločili, da v Newcastleu ne bomo več imeli slovenskih svetih maš. Tamkajšnje slovensko občestvo se je zelo zmanjšalo. Ob pogrebu Emila Grosmana sem zvedel še za dve naši gospe, ki sta odšli k nebeškemu Očetu. Nepričakovano je odšla gospa Marija Grosman, dosedanja predsednica Slovenskega društva Tivoli, žena Emila, nekateri pa ne morejo več prihajati. Še vedno se obveščajmo med seboj, prav tako o pokojnih. Poskrbimo za obiske bolnih in ostarelih, za sv. obhajilo in maziljenje na domu. Z veseljem Vas obiščem, če bom le mogel, lahko pa pokličete duhovnike v krajevnih župnijah. V Newcastleu je stalni hrvaški duhovnik p. Euzebij Petar Mak, frančiškan, že biseromašnik.

Hvala za sodelovanje in razumevanje in ostanimo povezani naprej! O pokojni Mariji Grosman bomo več napisali v naslednjih Mislih.

KRALJICINA DEŽELA – QUEENSLAND

Rojake v Kraljicini deželi obveščam, da Vas zaradi zapore meje med NSW in Queenslandom (od začetka avgusta) ne bom mogel obiskati. Zato bo našo romarsko sv. mašo v Marian Valley v soboto, 12. septembra ob 11.00 dopoldne daroval pavlinec p. Jeremy Santoso, lanski novomašnik, ki deluje v tem Marijinem svetišču.

V novembru se bomo zbrali v Marian Valley k sv. maši in molitvam za rajne v soboto, 14. novembra, prav tako ob 11.00.

Prosim Vas, da se za morebitne spremembe pravočasno obvestimo.

**Zora Johnson,
Sonja Fisher,
Dragica Valenčič,
Marija
Modrijančič in
Mihelca Šušteršič**

SV. KRST

RYAN LIAM KRNEL, sin Johna in Abby Lynn, roj. Pierce, rojen 23. maja 2019, krščen 4. julija 2020 v Merrylandsu pri Sv. Rafaelu. Botra sta Lindsey Barbara Wisniewski Savage in Jonathan Andrew Savage.

Ryanu, staršem in botrom naše iskrene čestitke, Ryan pa naj raste v Božji in človeški ljubezni njegove družine.

NAŠI POKOJNI

MARIJA BAŠA, rojena NEMANIČ, je umrla 30. junija 2020 v Calvary Hospitalu, Kogarah, NSW. Rodila se je 15. aprila 1937 v Vidošičih v župniji Metlika v kmečki družini. Njen mož je bil Vlado Baša, doma iz sosednje hrvaške vasi Bubnjarci. Poročila sta se leta 1960. Marija in Vlado sta vodila podjetje, kjer so urejali zelenice, cvetlične grede, nasade (lawn mowing). Mož Vlado je umrl avgusta 2013. Istega leta sta umrla Marijina sestra Anica in svak, Aničin mož Jože Muc. Marija je zanje redno naročala svete maše v Merrylandsu, vsako leto v novembru, ko smo se srečali pri naših svetih mašah in molitvah v Rookwoodu, prav tako ob drugih priložnostih in pogrebi.

Marija zapušča sina Johna z ženo Grace, vnukinjo Rachel in vnuka Anthonyja, nečakinjo Kathy z družino, brata Ivana z družino v Melbournu, v Sloveniji pa brate Jožeta, Tineta in Toneta ter sestre Rezko in Ljubico in njihove družine. K pogrebni sv. maši smo se zbrali v župnijski cerkvi sv. Frančiška Ksaverija v Arncliffeu v ponedeljek, 6. juli-

ja 2020. Sv. mašo je vodil župnik g. Yacub Barkat. P. Darko sem somaševal in po sv. maši opravil pogrebni obred na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

MARIJA KORVA, rojena LIČEN, je umrla 3. julija 2020 v bolnišnici v Liverpoolu, NSW. Rojena je bila 8. julija 1934 v Podgrajah pri Ilirski Bistrici. Po poklicu je bila šivilja. Poročila se je z Mariom Korvo. Družina je prišla v Avstralijo leta 1968 in bila dejavna v našem občestvu sv. Rafaela. Ko Marija ni več mogla k Božjim službam, je prejemale zakramente na svojem domu v Chipping Nortonu. Vsak prvi petek je skuhala in postregla kosilo patru, ko sem ji prinesel Jezusa v svetem obhajilu. Čeprav oslabela, je bila dejavna do zadnjega, z ljubeznijo je sprejela in postregla vsakega, ki je prišel na obisk. Vesela je bila svojih najdražjih, sosedov, prijateljev in drugih znancev, ki so jo poklicali po telefonu. Vsak njen dan je bil dan molitve in darovanja križa in trpljenja, branja in poslušanja domače glasbe. V toplih, sončnih dneh pa smo jo našli na vrtu, za katerega je skrbela z veliko ljubeznijo. »Vrt je moj prijatelj!« je rada dejala in takoj dodala, kako nekdo od najdražjih vedno poskrbi, da ni nikoli sama. Ko smo jo obiskali, ni smela manjkati dobra kava, ki nam jo je skuhala. »Bomo spili 'kafe', ta je tudi moj dober prijatelj!« Vsako leto je zbrala polno škatlo kovancev za pomoč ljudem v akciji Project Compassion, ki jo imamo v postnem času. Tudi letos je še poskrbela za to in na prvi petek v juniju sprejela Jezusa. Na prvi petek v juliju pa je odšla h Gospodu.

Marija zapušča hčer Silvijo, sina Marijana z ženo Lalini, hčer Majdo z možem Samom, vnuke Anthonyja, Thomasa, Alexa in Julio, v Sloveniji pa sestro Gabrijelo ter brata Antona in Slavka in njihove družine. Mož Mario, hči Marija in sin Silvano so že pokojni. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v ponedeljek, 13. julija 2020, in jo nato

pospremili na pokopališče Forest Lawn, Leppington.

EMIL GROSMAN je umrl 9. julija 2020 v bolnišnici v Newcastlu. Rojen je bil 21. marca 1934 na Aženskem Vrhu pri Gornji Radgoni. V Avstralijo je prispel leta 1957. Naslednje leto sta se poročila z Marijo Jelen, ki prihaja iz Prlekije, iz Bunčanov pri Veržetu. Svojo družino in dom sta si ustvarila v Cardiffu pri Newcastlu. Emil in Marija sta se kmalu vključila v novo ustanovljeno Slovensko društvo Tivoli v Newcastlu, dejavna pa sta bila tudi pri slovenskih svetih mašah in srečanjih v Newcastlu in Sydneyju, v slovenskem misijonu in cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu, na Slovenskem društvu Sydney in v klubu Triglav. Dolga leta sta bila požrtvovalna in nepogrešljiva sodelavca v arhivski organizaciji HASA NSW.

»Emil nikoli ni imel želje, da bi postal odbornik, je pa vseeno v preteklih petdesetih letih tiho in neutrudno pomagal pri vsakem delu ali prireditvi in drugih aktivnostih društva. Pripravljali so dvorane, čistili po končanih prireditvah, organiziral prevoz in nabavil vse, kar je bilo potrebno, hrano, pijačo in druge potrebščine. Organiziral je izlete, najel je avtobus in ga tudi vozil, kamor je bilo treba, pobiral je ljudi na njihovih domovih in jih tam po končanem izletu odložil, še posebej starejše, ki so imeli težave s prevozom. Tako je ob obiskih dramske družine iz Sydneyja prišel s kamionom v Sydney, prepeljal kulise in druge pripomočke za igro, jih pomagal postaviti in po predstavi tudi odpeljal nazaj v Merrylands – vse brezplačno! Tudi v času olimpijade leta 2000 je pomagal pri postavitvi razstave Building Blocks v dvorani verskega središča Merrylands. V ta namen sta z ženo Marijo po večkrat na teden napravila dolgo pot iz Newcastla in nazaj. Njegova Marija, ki je bila že skoraj pol stoletja uspešna tajnica društva Tivoli, prav gotovo ne bi mogla opraviti tako uspešnega dela, če ne bi imela

trdne pomoči in podpore moža Emila, ki ji pomaga pri vseh njenih dolžnostih. Vedno je bil na voljo, če je bilo treba peljati ljudi na prireditev v Sydney ali Wollongong ali pa pobrati uradne ali kulturne obiskovalce na letališču v Sydneyju. Pomagal je pripraviti cerkveno dvorano za predstave – igre, razstave, za Zlata srečanja HASA NSW ali pomembne cerkvene obletnice. Vmes je popravljal ključavnice, napeljal hišni zvonec, popravljali ali prebarvali omare za arhivsko organizacijo HASA NSW v Merrylandsu in opravil še nešteto drobnih in nujnih stvari,« je na Stičišču avstralskih Slovencev napisala Martha Magajna. Emil je bil osebno skromen, preprost, vendar je bilo njegovo delo veliko in tudi po srcu je bil velik. Ko smo imeli v našem Merrylandsu slovesnosti – štefanovanje, pirhovanje, žegnanja, telovsko procesijo in druge naše jubileje, je s kombijem ali avtobusom večkrat pripeljal skupino rojakov iz Newcastla. Skupaj smo se peljali na razna romanja: v North Sydney k sv. Mariji od Križa, v Penrose Park, v Mulgoa – Mt. Schoenstatt in še kam. Če si pri delu ali za mizo ostal sam, je vedno poskrbel za klepet. Nikoli ga ni bilo treba spraševati ali ga mrzlično iskati, vedno smo se lahko zanesli nanj.

Še več pa je, seveda, družinskih spominov, ki so najbolj nepozabni. Z ženo Marijo sta bila eno veliko srce, močna stebra v družini in med nami.

Emil zapušča ženo Marijo, sina Emila z ženo Tino, vnuka Rebecca in Jarrada. K pogrebu smo se zbrali v kapeli pogrebnega zavoda Pettigrew Family Funerals v Wallsendu v četrtek, 16. julija 2020. Cerkveni obred je vodil diakon Lawrence Caelli iz katedrale Srca Jezusovega v Hamiltonu, Newcastle. Pogreba smo se udeležili tudi sydneyjski rojaki, ki smo pripotovali z avtobusom. Emil počiva na pokopališču Sandgate v Newcastlu.

Emil, iskrena hvala za vse in prosite za nas pri Očetu!

JOŽEFA – PEPKA SEDMAK, rojena ŽABKAR, je umrla v nedeljo, 2. avgusta 2020 popoldne v bolnišnici Port Kembla. Rojena je bila 19. marca 1934 na Raki pri Krškem. V Avstralijo je prišla leta 1961. V Warrawongu sta se v župnijski cerkvi sv. Frančiška Asiškega poročila s Karlom Sedmakom. Mož je do upokojitve delal kot vzdrževalec asistent v železarni v Wollongongu, Pepca je bila gospodinja. Družino in dom sta si ustvarila v Unanderri. Oba, Karlo in Jožica, sta bila dejavna v slovenski skupnosti v Wollongongu, skrbela sta za dežurstvo, cerkev in dvorano, se udeleževala prireditev in balinala. Pepca zapušča sina Edija, sina Roberta z ženo Wendy, vnukinjo Amelie, brata Franca z ženo Ivanko in družino ter sestro Ano in njeno družino. Mož Karel je umrl leta 2009. K cerkvenemu pogrebniemu obredu smo se zbrali v četrtek, 6. avgusta 2020, v kapeli pogrebnega zavoda Pars Holdings v Daptu, nato smo pokojno pospremili na pokopališče Lakeside, Kanahooka.

IVAN LAVRENČIČ je umrl v četrtek, 6. avgusta 2020 v domu ostarelih Estia Health Aged Care v Greystanesu. Letos novembra bi dopolnil 100 let. Rodil se je 21. novembra 1920 v Borjani pri Kobaridu v kmečki družini, v kateri je bilo osem otrok. Med drugo svetovno vojno je bil mobiliziran v italijansko vojsko, po kapitulaciji Italije 1943 se je pridružil angleškemu zaveznikom. V Egiptu je v begunskem taborišču pomagal prebežnikom iz Evrope. Tam je spoznal svojo življenjsko sopotnico Anisijo Šutić iz Dalmacije. Leta 1949 je prišel v Avstralijo in delal najprej v tovarni boilerjev v Whyalli, SA, in kasneje kot strojnik operater v Sydneyju. Anisija je prišla za njim leta 1956 in še isto leto sta se poročila v župniji Granville. Tam sta si ustvarila svoj prvi dom, kasneje se je družina preselila v Merrylands, nedaleč od naše slovenske cerkve. Zadnja leta

je živel v domu ostarelih in vsak prvi petek prejel Jezusa v svetem obhajilu. Bil je dobrovoljen, blag, družaben, rad je priskočil na pomoč. Nikoli ni potožil o svojih težavah, naj so bile še tako velike. Vsak prvi petek sem mu v dom prinesel Jezusa v svetem obhajilu. Včasih je kar sam prišel z vozičkom naproti, ko sem ga obiskal. Njegovi domači in prijatelji so ga pridno obiskovali in vedno je bil vesel obiskov.

Ivan zapušča ženo Anisijo, sina Ivana – Johna z ženo Michelle, sina Stevena, vnuke Aarona, Owena, Cassiusa in Alastaira. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v petek, 14. avgusta 2020, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu, nato je bil pokojnik upepeljen v Rookwoodu.

ANGELA MEZGEC, rojena MIKOLJ, je umrla 18. avgusta 2020 v domu Bupa Aged Care v Greenacru, NSW. Rodila se je 18. februarja 1934 v Javorju pri Ilirski Bistrici (sedaj župnija Hrpelje – Kozina). V Bonegili stase poročila z Alojzom Mezgecem iz Kovčic. Družina je živela najprej v Strathfieldu in kasneje v Bankstownu. Angela zapušča hčer Nado ter sestro Marijo z družino. Mož Alojz je umrl leta 2008. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v petek, 28. avgusta 2020, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

VERA CETIN, rojena SEKLI, je umrla v nedeljo, 23. avgusta 2020 zjutraj v bolnišnici v Bankstownu. Rojena je bila 4. decembra 1932 v vasi Jevšček pri Kobaridu (v župniji Livek, zdaj župnija Kobarid) kot najmlajša od sedmih otrok. Doma so imeli majhno kmetijo, peš je daleč hodila v šolo in kasneje v Ljubljano prodajat sir v hotel Slon, da so še nekaj zaslužili. Po vojni je šla leta 1952 čez mejo in nekaj let preživela v begunskih taboriščih v severni Italiji in kasneje v Rietiju blizu Rima. Junija 1960 sta s

sinom Markom pripotovala v Avstralijo. Vera je dobila delo v restavraciji na Kings Crossu in stanovanje v Surry Hillsu. Na novoletnem plesu v Paddingtonu sta se leta 1964 spoznala z Jožetom Cetinom z Ostrožnega Brda in se junija 1965 poročila. Družina je najprej živela v Glebu in kasneje v Condell Parku, kjer je Jože postavil novo hišo, v Newtownu pa znano mizarско delavnico. Marsikaj je napravil in popravil v naši cerkvi in prostorih ob njej, na slovenskem društvu, pa tudi rojakom, prijateljem in znancem. Vera je z veliko ljubeznijo skrbela za družino in dom, rada je vrtnarila, kuhala; doma so imeli kokoši in vedno kakšno mačko. Vesela je bila obiskov in z Jožetom sta se rada udeleževala prireditev v naši cerkvi sv. Rafaela in na slovenskem društvu.

Mož Jože je odšel k nebeškemu Očetu letos, 7. januarja. Vera tudi v bolezni ni bila nikoli sama. Tudi ko se zaradi koronavirusa niso mogli osebno srečevati, so se poklicali in videli po novjših sredstvih komunikacije. Vera zapušča sina Marka z ženo Beverley, sina Eddia z ženo Chandro, sina Anthonyja in hčerko Kristino z možem Jamesom, vnuke Timothyja, Janine, Karino in Todda. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v ponedeljek, 31. avgusta 2020, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Vera in Jože počivata na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

Gospa Irena Grassmayer je 20. avgusta na uredništvo poslala pismo s prošnjo za objavo o smrti moža:

ANTON (TONČEK) GRASSMAYER je umrl 11. avgusta 2020 v St George Privat Hospitalu v Sydneyju. Rodil se je 30. maja 1929 v Tržiču na Gorenjskem. Grassmayerjeva družina (oče Janez, mama Lina, bratje Viko, Tonček in Janko ter sestra Metka) je prispela v Avstralijo leta 1949. Tonček je bil po poklicu mehanični inženir. Leta 1959 se je poročil z Ireno Klakočer in imela sta tri sinove:

Marka, Davida in Stephena. Davidova smrtna nesreča leta 1986 je družino zelo prizadela. Pogrebni obred je vodil diakon Cameron Smith 18. 8. 2020 v Woronora Memorial Parku, Sutherland, kjer je bil pokojni upepeljen. Zapušča ženo Ireno, sinova Marka in Stephena, snaho Sandy ter vnuke Brodie, Lindsey in Cooperja.

Andreja Težak je uredništvu sporočila:

JOŽE TEŽAK, rojen 24. marca 1924 v Hrastu pri Jugorju, je umrl 1. marca 2020. V Avstralijo je prišel 24. novembra 1949. Šestega decembra istega leta so ga med prvimi poslali na delo v Snowy Mountains. V Tumutu je ostal 70 let.

NAŠA MLADINA – NAŠA PRIHODNOST
Tretja generacija avstralskih slovencev
– **Jordan Covich**
Martha Magajna

Sredi meseca avgusta je 21. rojstni dan praznoval Jordan Covich. Jordan je iz tretje generacije slovenske družine zdaj že pokojnega Gina in Jerice Gerželj. Že od prve generacije naprej so vsi člani Jordanove družine sodelovali in pomagali pri delu v Slovenskem misijonu sv. Rafaela v Merrylandsu. Stara mama Jerica je

odlična kuharica in se je več desetletij pridno udeleževala v skupini gospodinj, ki so pripravljale hrano in pecivo za družabne prireditve v misijonski dvorani, obenem pa je bila vsa leta tudi članica cerkvenega pevskega zbora. Teta Danica je bila učiteljica v slovenski šoli in ena od pevk v zboru Južne zvezde, s katerim pevci in pevke druge generacije nastopajo največ v slovenski cerkvi sv. Rafaela, če je bilo treba pa tudi v drugih slovenskih organizacijah (na primer na svečanosti ob dnevu Anzac, proslavi dneva neodvisnosti v klubu Triglav in podobno).

Mladi Jordan je rad in veliko pomagal, kadar so bili njegova družina ali prijatelji na vrsti za postrežbo v slovenskem misijonu, pridružil pa se je tudi pevcem in pevkam Južnih zvezd, s katerimi že več let nastopa. Je tudi aktivni član skupine Voice of Slovenian Australians, ki mlajšo generacijo povezuje s športnimi in družabnimi dejavnostmi, kot so kolesarjenje in spoznavanje narave po bližnji in bolj oddaljeni okolici Sydneyja. Žal je večina teh dejavnosti v zdajšnjih težkih razmerah prekinjena. Tudi svoj prehod v polnoletnost je lahko praznoval le v krogu družine, brez številnih prijateljev, s katerimi si je zelo želel biti.

Jordan zdaj največ svojega časa posveti študiju. Študira za diplomu iz komunikacij in medijev in je v tretjem letniku oddelka novinarstva in poslovanja na univerzi Notre Dame. Srečuje se z vsemi težavami, ki jih ima večina šol in študentov zaradi varnostnih omejitev druženja in delovanja zaradi koronavirusa. Vseeno pa tu in tam še najde čas, da napiše kak članek za *Misli*, s katerim izrazi pogled svoje generacije na različna dogajanja, ki so pomembna za našo skupnost in še posebej za »naše mlade«. Jordan, želimo ti veliko zdravja, uspeha in sreče v težavnem svetu odraslih. Nadaljuj svojo pot pametno, kot si jo hodil doslej, in naj ti Bog še naprej kaže pravo smer!

Lep dan, dragi

Danijela Hliš

Sedela sem na avtobusku, ki nas je, prebivalce naše vasice za upokoјence, peljal na izlet v živalski vrt, in potem na kosilo v tipični avstralski pub (gostilno). No, na avtobusku ni bila niti desetina vseh – kajti naša vasica ima 67 akrov in okoli 450 prebivalcev. Pred lepo hiško z vrtom se je ženska poslavljala od moža, ki je vstopil v avtobus in sedel poleg mene. Pozdravila sva se. Njeno voščilo »lep dan, dragi« nam je sledilo.

»Ja, ona mora v službo, še dela,« je razložil. In sva tako malo klepetala o tem in onem. Annie, ki je sedela pred mano, se je obrnila in rekla: »Danijela, zadnje čase si precej opevana po časopisih in revijah!« Vsi smo se nasmejali. Res, ravno v februarju je bil objavljen že tretji članek o meni in mojem delu pri organizaciji Dementia Australia in z ljudmi, ki imajo to bolezen.

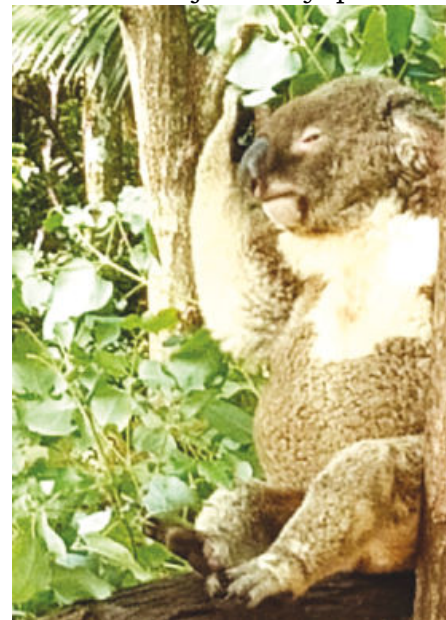
Henry, tako je bilo ime gospodu poleg mene, je potem hotel vedeti kaj več o meni, in ko sem mu razložila, je rekel: »Aha, ti si tista ki je prišla k meni in moji ženi pred kakim mesecem in nama zelo pomagala z nasveti.« Šele takrat sem ga prepoznala. Seveda, on je pred štirimi meseci dobil diagnozo, da ima Alzheimerjevo bolezen. Star je 66 let, žena pa šele 59, zato še hodi v službo. Kar stisnilo me je pri srcu, kako lahko tako pozabim obraze, ljudi. Zdravniki mi sicer govorijo, da so moji možgani zdravi, a preveč polni vseh informacij, jezikov, dela itd.

V živalskem vrtu se mi je Henry pridružil in skupaj sva se sprehajala in slikala. Bila je grozna vročina in 100% vlaga v zraku; kar teklo mi je z las po vratu in hrbtu. Prestopila sva kačo, ki nama je križala pot in prišla do koale, ki je mirno spala ...

Na tem malem oglasu vidite, kako nudim pomoč vsem v naši vasici. Prinesem jim informacije, kajti velikokrat jih

ki pošljejo domov, ne da bi jim svetovali, kje poiskati pomoč, kakšen je naslov najbližje De-

mentia Australia in podobno. Poznam ljudi, ki so tako šokirani in prestrašeni, ko se vrnejo domov z diagnozo demence, da se za ves teden zaprejo v temno sobo. Ko poklepetamo so pomirjeni in veliko bolj pozitivni, ker vedo kje in kako najti pravo pomoč.

No, malo sem pozabila na mojega družabnika na izletu, čeprav sem zaradi njega začela pisati to zgodbo!

Buderim continues to build a dementia-friendly community

Abbey Cannan
abbey.cannan@buderim.qld.gov.au

TO build understanding, awareness and acceptance of dementia in the community, the Buderim Pharmacy has become one of the first businesses to be accredited dementia friendly.

Buderim Dementia Alliance member Danijela Hliš said the objective of the program was to work with people who live with dementia and their partners/carers, to develop the service that would

enable them to live well with dementia and get the assistance they are entitled to.

"The Buderim Pharmacy are one of the first organisations that are aiming to become dementia friendly as part of Buderim Dementia Alliance and Dementia Australia partnership," she said.

"There are currently more than 25,000 dementia friends in Australia, and some 18 million dementia friends around the world.

"It is fantastic to see Buderim Pharmacy being so en-

thusiastic about joining us and becoming a dementia-friendly organisation, with more than 15 of its staff today receiving the recognition.

"I have been a full-time carer to my mother, and also helped my aunt, my friend, and have been working in the dementia field for over 10 years.

"Also a published writer, I believe that a dementia-friendly society is what the world needs, where we are all beautiful human beings, some enjoying better health than others, but we all deserve to live our

full potential and receive the best care possible."

Pharmacy assistant Kym Gillespie said the staff wanted to find out how they could better look after people with dementia and their carers.

"We wanted to support them as much as we could," she said.

"The course gives you an insight to the lives of people living with dementia and what they are going through.

"It helps you be a little bit more empathetic and understanding."

INCLUSIVITY: Kym Gillespie with Danijela Hliš. Picture: Abbey Cannan

SENEDZEMIA - V1

Preživela sva skupaj ves dan; tudi v restavraciji je sedel poleg mene, ker je pač vedel, da razumem njegovo diagnozo in da ga bom lahko opomnila, če bo kaj pozabil ali izgubil. Drugi niso vedeli, da živi z demenco.

Odkrito povem, da sem imela zaradi njega zelo prijeten dan, saj je govoril o vsem mogočem, kar je tudi mene zanimalo.

Ko sem na koncu prva izstopila iz avtobusa, sem se mu zahvalila: »Henry, hvala za vašo družbo, res je bil lep dan.« Tudi on se je hvaležno nasmehnil.

Naslednji dan mi je njegova žena Alice poslala e-mail, se mi tudi zahvalila in me vprašala, če ji lahko povem, kako se je mož vedel, ali je imel kakšne posebne težave in podobno. Nisem se ji zlagala, ko sem ji napisala, da sva imela lep dan, in da sta mi samo dve stvari dali vedeti, da mogoče s spominom ni vse v redu:

1. V sedmih urah tistega dne mi je štirikrat povedal isto zgodbo o nekem potovanju.

2. V tem istem času me je petkrat vprašal, ali imam avto in ali šofiram.

Pomembno je, da se zavedamo, kako čudovita družba so nam lahko ljudje, ki imajo demenco; kako krasno se lahko pogovarjajo. Če pač nekatere stvari pozabijo v trenutku, ko jih izgovorijo, to ni tako hudo.

Sprejemati drug drugega v našem vsakdanjem življenju je zdravo, poučno in zanimivo. S tem kažemo spoštovanje do pravic vsakega človeka, da je del naše družbe, naše skupnosti.

Gledati sočloveka kot bitje, ki ima demenco, raka, shizofrenijo, je slep ali brez nog, je zelo krivično in velika izguba edinstvene priložnosti spoznati nekoga novega, od katerega se lahko veliko naučimo.

Pa lep pozdrav vsem bralcem iz Buderima v Queenslandu.

Slovenian Mission Adelaide

p. David Šrumpf OFM
47 Young Avenue
West Hindmarsh SA 5007
Poštni naslov:
PO Box 156
WELLAND SA 5007
Mobitel – p. David: 0497 097 783
Telefon v Melbourne:
03 9853 7787; E-mail:
slomission.adelaide@gmail.com

Koronavirus je res temeljito premešal štrene življenja na vseh ravneh – tudi cerkveno in versko življenje in seveda tudi življenje po naših slovenskih misijonih. Življenje v Adelaidi pa je še dodatno odvisno od možnosti potovanja med Viktorijo in Južno Avstralijo. Tako sem že v prvi polovici julija prišel v Adelaido, malo tudi z upanjem, da mi ne bo treba v štirinajstdnevno domačo karanteno. Ker so se prav takrat razmere v Viktoriji hitro slabšale, ni bilo nobene možnosti, da bi dobil status *Essential Traveller* in bi lahko vsaj v omejenem obsegu opravljal pastoralno delo. Tudi dopis in prošnja nadškofa nista pomagala – saj je tudi nadškof sam, ko je v aprilu nastopil službo adelajdskega nadškofa, moral najprej »odslužiti« domačo karanteno. Svete maše smo imeli ob koncu julija, vse naslednje nedelje v avgustu in prvo nedeljo v septembru, ko smo **praznovali očetovski dan**.

Po prvi septembrski nedelji sem se vrnil v Melbourne in **bom verjetno lahko prišel nazaj v Adelaido šele takrat, ko se bo spet odprla meja med državama in ne bo več obvezna karantena**. Za nujne stvari, še posebej za pogrebe, bomo prosili lokalnega ali okoliške duhovnike. Seveda so tudi naša zbiranja

zaznamovali posebni ukrepi. Morali smo pripraviti *Covid Safe Plan*, narediti tečaje za *Covid Marshall*, namestiti opozorila, ob vходу vpisati svoje ime in telefonsko številko, razkužiti roke, razkuževati cerkev ... Pri mašah ni več ljudskega petja, pojejo lahko samo pevci na koru, da se zmanjša možnost širjenja virusa. Po maši smo se nekateri zbirali tudi v dvoranci, kar sicer ni v nasprotju z navodili, le medsebojno razdaljo je tam težje spoštovati. Čeprav smo očetovski dan običajno po maši praznovali tudi v dvoranci, na prvo septembrsko nedeljo po maši nismo odšli tja, saj so mnogi hiteli na praznovanje domov. Glavni vzrok pa je bil ta, da ob večjem številu v dvoranci ne moremo izpolniti zahtev *Covid*

Proslavo v počastitev očetov je pripravil Ivan Legiša, sodelovali so Ana Likar, Rosemary Poklar in Anamarija Zupančič.

Safe Plana – nevarnost okužbe pa seveda obstaja in tudi kazni za nespoštovanje so kar velike.

Prvo nedeljo v septembru smo torej praznovali **očetovski dan**. Očetov smo se spomnili najprej pri maši: živim naj Bog še

Hvalažen sem vsem in vsakemu, ki kakor koli sodeluje in pomaga. Angela Dodič pripravlja šopke pri ambonu, pred oltarjem ...

naprej daje moči v tej službi oz. služenju, pokojne pa naj Nebeški Oče v nebesih nagradi s svojo očetovsko Božjo ljubeznijo. Ob koncu maše je **Ivan Legiša pripravil za očete krajši program – Bog povrni njemu in vsem, ki so sodelovali**.

V prejšnji številki *Misli* sem poročal

... in pred Marijo Pomagaj, ...

o vandalizmu, štirih razbitih steklih stranskih vrat cerkve in okna ter o poškodovani strehi. Hvala Johnu Macsaiju, ki je takoj poklical mojstre in so luknje v šipah najprej zakrili, ko so dobili stekla, pa so jih tudi zamenjali. **Hvala tistim, ki ste priskočili na pomoč s svojimi darovi!** Popravilo je stalo nekaj nad 2.000 dolarjev, zavarovalnica pa krije škodo ravno nad to vsoto, tako da smo morali zamenjavo stekel v celoti sami plačati. Še enkrat: **Bog lonaj za pomoč!**

Zaradi negotovosti moje navzočnosti v Adelaidi se zaenkrat nismo lotili urejanja okolice cerkve, ki bo morala počakati boljše

... šopke na oltarju pa pripravlja Nada Čargo.

in bolj gotove čase. Vsekakor bo treba okolico urediti tako, da ne bo zahtevala preveč stalne skrbi in vzdrževanja. Tudi slovenski klub je zadnjo nedeljo v juliju odprl svoja vrata. Ob nedeljah zvečer sem povabljen na večerjo, za kar sem **klubu in gospodinjam, ki jo pripravijo, iskreno hvaležen**. Hvala tudi za povabilo na kosilo ob očetovskem dnevu.

Novi adelaidski nadškof Patrick O'Regan se je srečal s kaplani narodnih skupnosti, ki jih je zbral Multikulturni urad nadškofije. Na sliki: vietnamski kaplan (gostitelj) voditeljica urada s. Nien in tajnica Tracey.

POKOJNI

MILAN ČELIGOJ je umrl 16. julija 2020 v domu za starejše v Seatonu. Rodil se je 5. aprila 1929 staršema Antoniji in Andreju v vasi Podstenje severno od Ilirske Bistrice. V družini je bil srednji od petih otrok. Ta del Slovenije je bil takrat pod Italijo in Milan je hodil v italijanske šole. Med vojno je bila družina preseljena na jug Italije. Ko so se po padcu fašizma in kapitulaciji Italije vrnili, pa so bili do konca vojne pod okupacijo Nemcev. Milan se je kmalu, že med vojno,

zaposlil na železnici in delal tam tudi po vojni. Na ples je nekoč peljal sodelavko, a je s plesa odšel z njeno sestro, Pavlo Bergoč. Šestindvajsetega novembra 1955 sta se v Trnju, neves-

v Zahodni Avstraliji. Z vlakom so se odpeljali v Ballarat, po nekaj tednih pa prišli v Adelaido in našli stanovanje v Seatonu. Oba sta dobila delo v tovarni Kelvinator. Kupila sta zemljo in postavila njihovo prvo in edino družinsko hišo, kjer se jim je leta 1970 pridružil še drugi sin, Pavel. Milan je šel pozneje delat v Chrysler oz. Mitsubishi, kjer se je tudi upokojil. Leta 1999 so se razveselili rojstva vnuka Luka, na katerega sta bila Milan in Pavla zelo ponosna. Sin Pavel pravi, da je teh 11 tednov, odkar je aprila letos umrla mama, najdlje, kar v zadnjih 64 letih od poroke nista bila skupaj.

Od pokojnega Milana smo se poslovili 27. julija 2020 s pogrebno mašo v naši cerkvi, nato pa smo ga pospremili na pokopališče Cheltenham, kjer od 4. maja letos že počiva njegova žena. Sožalje sinovoma Miru in Pavlu, vnuku Luku in Pavlovi partnerici Ani. Naj sedaj oba skupaj počivata v miru!

MAURICE GABRŠEK, rojen 19. septembra 1957, je umrl 16. julija 2020 v Adelaidi. Od njega so se poslovili 27. julija 2020 v vežici na pokopališču Centennial Park. Sožalje staršema Štefanu in Mariji ter bratu Štefanu.

tini župniji, poročila. Začela sta iskati lepše in boljše življenje – kar je takrat pomenilo, da sta morala čez mejo v Italijo. Nekaj časa sta preživela v begunskih taboriščih, nato sta odšla v Pariz in tam čakala na priložnost za odhod v Kanado. Tam se jima je rodil starejši sin Miro. Ko se jim je ponudila možnost, da odidejo v Avstralijo, so odšli na pot in avgusta 1959 prispeli v Freemantle

Ob stoletnici koroškega plebiscita 1920/2020

Ob stoletnici koroškega plebiscita (10. oktober 1920) smo v Kamniku v Maistrovi rojstni hiši pripravili razstavo *TAM PRI CELOVCU ... koroški plebiscit v literaturi in glasbi*. Odprli smo jo v torek, 8. septembra 2020, na župnijskem vrtu ob hiši. Ob tem pa uprizorili

še kulturnopolitično agitko *Plebiscit*, ki jo je pisatelj, umetnostni zgodovinar in diplomat Izidor Cankar, napisal leta 1920, ko je preživljal poletne počitnice ob Vrbskem jezeru na današnjem avstrijskem Koroškem. Tudi s tem besedilom je hotel Korošce opogumiti in spodbuditi, da bi na plebiscitu, ko se je odločalo, komu bo pripadla Celovška kotlina, Avstriji ali Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, glasovali za slednjo.

Enodejanko z epilogom so uprizorili 8. septembra (na malo gospojnico) 1920 v Logi vasi ob Vrbskem jezeru v gostilni pri Šlajherju. Dogaja se tik pred plebiscitom in

dva dni po njem v podeželski gostilni. Nemčurji, z bogatim ter nadutim gostilničarjem in trgovcem Mainiggom na čelu, si s podkupovanjem, grožnjami in lažno propagando ves čas prizadevajo za priključitev Koroške k Avstriji, mladi, zavedni Slovenec Peter pa bistro in odločno za združitev z matičnim narodom v skupni državi ter za svoje dekle Meto. Epilog je napisan v duhu takratnega pričakovanja, upanja in prepričanja, da bo plebiscitna zmaga na strani Slovencev.

V igri so nastopili domačini, ljubiteljski igralci, tako kot tudi tokrat v Kamniku, in spregovorili v vseh treh koroških narečjih: ziljskem, rožanskem in podjunskem. Cankar je igro tudi režiral, pred predstavo pa nagovoril občinstvo in mu v kar najlepši luči predstavil razmere v Jugoslaviji. Uspešno uprizoritev so nameravali ponoviti še drugod, vendar se to zaradi razočaranja ob izidu glasovanja in drugih okoliščin ni zgodilo. V *Plebiscitu* v Kamniku so nastopili igralci ŠKD Sela pri Kamniku pod vodstvom režiserke Andreje Humar Gruden. Predstava je bila prva po sto letih in prva v Sloveniji.

Razstava *TAM PRI CELOVCU ...* bo v Maistrovi rojstni hiši na ogled do oktobra 2021; njen del je tudi posnetek uprizoritve Cankarjeve igre.

Alenka Juvan

Moje premissljevanje

Helena Leber

Neverjetno hitro letijo dnevi našega življenja.

Nekoč sem – takrat strašno zaljubljena pubertetnica – skozi zamegljeno okolico dostikrat strmela v sončnost jutrišnjega dne. Danes nam vsemogoči aparati krajšajo čas in nas obveščajo o preteklih in prihodnjih svetovnih dogodkih.

Pred mnogimi desetletji smo se srečevali na mestnih trgih, ob vaških vodnjakih in pod lipo ter si izmenjavali informacije, kje in kaj se trenutno dogaja ali se bo dogajalo. Posebno mladoletniki smo v poznih popoldanskih urah v senci zelenih lip reševali osebne in svetovne probleme. Meni je eno od teh srečanj potešilo mojo skrb in bilo kažipot v sedanost ... ko mi je pismonoša izročil pismo iz Avstralije. Sprejela sem povabilo in uredila potrebne dokumente za obisk tete Micke in strica Janeza tam daleč pod Južnim križem, na koncu sveta – vsaj tako smo si takrat predstavljali mladoletniki. Skupno navdušenje je zasenčila osebna žalost, da bom morala zapustiti svojo družbo in svojo prvo ljubezen. Odločeno je bilo, da grem čim prej na pot in se čez dve leti vrnem z zanimivimi izkušnjami, moj fant pa bo ravno takrat odslužil obvezni vojaški rok.

Tako sem iz objema domačih stopila na avtobus v Sežani, se z vlakom peljala do Genove in se vkrcala na Oceanijo, ladjo velikanko, kjer so mi takoj določili varstvo neke italijanske družine. Bila sem stara komaj sedemnajst let in brez osebnega spremstva. Z njimi in še drugimi tridesetimi ljudmi, ki so govorili različne jezike, sem si delila vse – spanje, obede in šolo plavanja v bazenu. Tam sem srečala luštnega učitelja, ki nas je podučil, da moramo nujno poznati tehniko plavanja, ker potujemo na otok obdan z globokimi oceani. Nekateri potniki so ta nasvet vzeli resno, meni pa so bili predvsem všeč njegovi inštruktorski objemi. Zdelo se mi je, da so štirje tedni potovanja čez oceane in prek ekvatorja do južne celine – Avstralije prehitro minili.

Ob izkrcanju sem pomislila, da je bilo učenje tehnike plavanja pomembna šola, ne samo zaradi prikupnega učitelja, ampak tudi zaradi globine in širine morja. Obenem se mi je dozdevalo, da so odplavalali stran vsi različni jeziki in nas je pozdravil angleški WELCOME in avstralski G'DAY!

V pristanišču so med drugimi veselo čakali naši Slovenci, ki so takoj ob koncu druge svetovne vojne pobegnili iz takratne Jugoslavije. Nevedno in naivno sem vsem predlagala, da poleg mojega prihoda praznujemo še skupni praznik naše domovine Jugoslavije, saj je bil dan mojega prihoda ravno 29. november 1958. Takoj so vesele obraze zalile solze, česar nisem razumela, ker sem otroštvo in mladost preživela pod komunističnim sistemom v domačem gnezdu.

Kmalu smo vsi poznali zgodovino naših življenj – zato smo imeli vesela skupna srečanja ob kozarčku vina in dobrem prigrizku. Sama sem tudi spoznala, da kruh in voda nista potni list v prihodnost. Ko mi je teta skoraj ukazala, naj si kot vsi prišleki

poiščem delo v tovarni, češ da moja angleščina ni dovolj dobra za kaj drugega, sem vztrajala, da se zaposlim v frizerskem poklicu. Rekla mi je, da letim previsoko. Tako sem tavalala po številnih mestnih ulicah in trkala na vrata frizerskih salonov. Končno sem ugotovila, da moram opraviti poklicne izpite. Takoj sem vložila prošnjo in kmalu prejela obvestilo za praktični in teoretični preizkus. Praktični del sem opravila, potem pa nas je predavatelj, vsaj tako sem razumela, povabil v TEA ROOM. Jaz sem takoj rekla, da čaja ne maram in odšla na mestni tramvaj. Tako sem padla na teoretičnem izpitu. Moja angleščina je bila res nezadostna, saj nas predavatelj ni vabil na čaj, ampak v THEORY ROOM, kjer naj bi potekal teoretični izpit – ki mi ga je nazadnje tudi uspelo opraviti.

Pri iskanju dela sem spoznala mojega prvega moža, ki je bil tudi moj prvi šef v mestnem frizerskem salonu v Melbourneu. Tukaj so se mi odprla vrata v moževo nizozemsko kulturo, skupno vzgojo najinih treh otrok in dvajsetletno poslovno pot.

Čas poslovnega življenja in materinske vzgoje je počasi razgalil zatirana čustva glede mojih slovenskih korenin. Vedela sem, da so vsepovsod raztreseni Slovenci, ki ustvarjajo slovenske domove in verska središča, in začela se je moja nova ustvarjalno-delovna in romantična pot. Na tej rajži so se združila čustva skupnega domotožja in ustvarjalnosti. V vseh glavnih mestih Avstralije so iz naših lastnih finančnih sredstev in fizičnega dela zrasla verska in društvena poslopja, kjer so razčustvovani rojaki vse do danes vsak vikend skupaj gradili in prepevali slovenske pesmi. Nastali so odri in slovenske šole, lovske kočice, balinarske steze, knjižnice, gostilne, slovenske kuhinje ...

Na žalost se danes naši ustvarjalni slovenski družini izteka čas, starost in smrt nam zapirata vrata v prihodnost. To kar je bilo ob prihodu na rdečo avstralsko zemljo zaradi domotožja nujno zgraditi, ima za naše potomce le spominsko vrednost zaradi njihovih staršev. Slovenski duhovniki spremljajo vedno več rojakov na zadnjo pot, društva propadajo. Tisti, ki se še spominjamo pol in več stoletne zgodovine vemo, da je v tistih časih igrala veliko vlogo tudi radijska ura. Avstralija nam je ponudila čas na radiu in dala možnost povezave Slovencev na tej prostrani zemlji. Tako sem leta 1975 tudi sama spet zaživela, ko sem na radiu srečala svojega drugega moža in sopotnika. Takrat sva začela s samo sedmimi drugimi narodnostmi, danes pa na radiu poročajo v skoraj sto jezikih. Po 45 letih so med narodnostmi tudi naši potomci. Lepo je tudi to, da prav ob letošnji obletnici rojstva naše domovine Slovenije poročajo, da smo Slovenci takrat igrali veliko vlogo pri osamosvojitvi naše rodne dežele. Leta 1990 in še posebej leta 1991 smo prek radijskih valov zbrali na melbournskem mestnem trgu več kot tritisočglavo množico vseh narodnosti. Za podporo smo zaprosili tedanjega predsednika Avstralije Boba Hawka, ki je kot prvi prekoceanski voditelj izrekel podporo slovenski osamosvojitvi. S ponosom in zadovoljstvom sva z možem obveščala rojake o prihodnjih uspehih, vse dokler nisva dočkala obiskov iz domovine.

Po lepo preživetem vikendu z našimi sorodniki smo se odpeljali na ogled čudovite morske obale Great Ocean Road. Od zadaj je v nas treščil tovrnjak in življenje so izgubile obe naši nečakinji in moja hčerka Angelique. Sama sem nesrečo preživela in po enoletnem zdravljenju šepava in čustveno razbolena želim srečno pot vsem dobrim ljudem na rodni grudi in na tej rdeči avstralski zemlji.

ŽIVALSKÉ ZGODE IN NEZGODE

Katarina Mahnič

Tokrat sta na vrsti ptičji zgodbi, vsaka s svojega konca sveta. Sivi žako Tonči še vedno stanuje pri Lili v Novi Gorici, kakaduja Squeakyja, na katerega sva z Jonom naletela pred dvema desetletji v Zahodni Avstraliji, pa je morda s farne prijazne gospe Bridget spet odneslo v svobodo.

Tonči

Prijateljica Lili klepeta s sosedo na hodniku bloka. V enem od stanovanj se oglasi telefon in dolgo zvoní v prazno. »Očitno ni nikogar doma,« pripomni Lili. »Saj ti tudi ne dvigaš,« ji reče sosedka. »Te slišim, da hodiš po stanovanju, telefon pa kar zvoní in zvoní.«

»Oh, to pa ni telefon, ampak Tonči,« se namuzne Lili.

Tonči je papagaj, sivi žako. Domuje v dnevni sobi, v kateri je tudi telefon. Kadar zazvoni, eden od njegovih gospodarjev takoj pride v sobo. Tako zdaj Tonči, kadar mu je dolgčas in si zaželi človeške družbe, oponaša zvonjenje telefona.

Sploh je Tonči en poseben, brihten tič. Ne samo, da zna oponašati karkoli, poveže tudi dogodke in pogovore; kar pove je smiselno in trenutku primerno. Strašno rad ukazuje in ima pod nadzorom vse, kar se dogaja. Zelo dobro vođa, in tudi če družina obeduje za zaprtimi kuhinjskimi vrati, vljudno sprašuje: »A je dobro?« Če dolgo ne dobi ničesar za v kljun – vse, kar jedo, mora poskusiti tudi Tonči – pa s krempeljci napade posodico s hrano, da semena letijo po vsej sobi. Kadar zalaja njihov pes Never, ga miri: »Never, tiho, ni nobenga!« Ko se zvečer vrne domov Lilijin mož Rudi, Tonči mirno spremlja vse, kar počne. Če pa se usede na kavč in prižge televizijo, začne divje kričati in utihne šele, ko mu pokrijejo kletko.

Najbolj posrečena Tončijeva epizoda ima naslov *Kako moža prikrajšati za pohvalo*. Takole gre. Balkonska vrata so škripala. Lili se je jezila na Rudija, naj jih že končno podmaže. Škripala so toliko časa, da je tudi Tonči že do potankosti obvladal zoprni zvok, le da je njegovo posnemanje še huje šlo skozi ušesa. Nekega dne, ko je bil Rudi sam doma, je končno naoljil tečaje. Nestrpno je čakal, da se Lili vrne in odpre balkonska vrata. In ko jih je res odprla, so 'zaškripala' kot ponavadi. Tonči mu je pokvaril presenečenje.

Razboritega žakója umiri samo vodna pištolica. Če jo nameriš vanj, se začne izmikati kot boksar pri dvoboju. Premika glavo gor in dol, ziblje se levo in desno ter kriči: »Samo probi!«

Samostanska

Nekoč sva s sinom za božično-novoletne počitnice iz Melbournea z vlakom odpotovala v Zahodno Avstralijo. Nekaj dni sva preživela tudi v samostanu New Norcia, kjer so turisti lahko prespali v meniških celicah. Ob večerih sva šla na sprehod ob izsušeni strugi reke. Mehka, pojemajoča svetloba, ožgani rumeni pašniki, srebrni evkalipti in divje, oglušujoče vreščanje kakadujev. Ogromne jate teh belih ptičev, da je bilo podobno sanjam ali Hitchcockovi grozljivki.

Nekega dne so se nama pridružili ameriški par in Avstralec z aboriginskimi koreninami. Temnilo se je že, pa je Jon sredi pašnika zagledal kakaduja. Samega. Stekel je k njemu, vendar ptič ni vzletel. Ujeti se pa tudi ni dal. Samo prav hitro je stopicljaj in poskakoval ter se oziral, kam bi se skril. Aborigin je našel dolgo palico z razcepljenim koncem. Ptiču je rogovilo nastavil na vrat in ga pritisnil k tlom. Drl se je kot zmešan. Potem ga je prijel za krila in vrgel v zrak, pa je žalostno pristal na kljunu. Za perutnice držeč smo ga odnesli v samostan, da bi si na zaprtem samostanskem vrtu čez noč opomogel od vročine.

Zjutraj kakadu še zmeraj ni letel. Jon ni imel časa niti za zajtrk. Prenašal je ptiča naokrog na metli, čisto ga je prevzel. Zdaj se je že čudežno pustil božati in mu celo skočil na ramo. Žal sva tisti dan odhajala. »Bomo že poskrbeli zanj,« je obljubila belolasa prostovoljka Polley. Ena od kuharic pa se je spomnila, da je don Augustus ptičji človek. Tako je Jon s kakadujem odkorakal k patrom v klavzuro. Don Augustus je bil posrečen star Španec, ki je govoril nerazumljivo angleščino, pa tudi slišal je bolj slabo. Jona je prepričeval, naj ptiča vzame kar s sabo. Ponujal mu je celo škatlo zanj – veliko prazno banjico za sladoled. Pa je Bog prinesel naokrog še eno prostovoljko, staro hipijevko Bridget, in njeno psičko Robyn. Razgovorila se je, kako ima doma kup živali, ki živijo v veliki slogi, in da rade volje vzame tudi Jonovega kakaduja.

Naslednji božič naju je razveselila voščilnica iz New Norcie s kupom ptičjih fotografij. Na vseh je bil seveda Squeaky, 'ubogi' kakadu. »Hvala za največjega neotesanca, predrzneža in zmerjavca. Pridita kaj naokrog. Bridget.«

Jon s kakadujem Squeakyem

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 300\$: F. in I. Valenčič. 40\$: Maria Godec, Sandra Krnel, Mirko in Anica Cuderman, Nives Kocjančič, Emma Peckham, Lidia Medica, F. in I. Kampos. 30\$: Toni Mertik. 20\$: Zora Gec. 10\$: Marija Kosi, Emilio Vran, Jožef Iskra, Henrik in Ivanka Juriševič. **ZA MISSIONE:** 50\$: Angela Rožanc, N. N. 30\$: Emilia Debevec. **ZA P. PEDRA OPEKA** 350\$: N. N. 250\$: N. N. 200\$: N. N. **ZA P. STANKA ROZMANA:** 300\$: N. N. **V ZAHVALO SLOVENSKIM FRANČIŠKANOM:** 100\$: N. N. **ZA CERKEV V ILIRSKI BISTRICI:** 1.000\$: F. in I. Valenčič.

OČETOVSKI DAN, OKTOBERFEST, MARTINOVO ... Martha Magajna

Kako pusti in prazni so bili pretekli meseci, ko se je ves svet znašel na Korona planetu. Vse, kar je bilo prej normalno, je bilo naenkrat drugačno, omejeno in celo nevarno. Tako hitro in nepričakovano je prišlo, da nihče od nas ni bil pripravljen na to. Toliko lepih načrtov smo imeli v Klubu Triglav Mounties, kako bomo skupaj praznovali pomembne praznike, kot so srečanje generacij, očetovski dan, oktoberfest, martinovo in ne nazadnje tudi miklavževu. Na žalost je koronska kriza preprečila vse te lepe načrte. Kar čez noč se je naš način življenja spremenil iz sproščene družabnosti v napeto pozornost in pripravljenost na vse neprijetne ali celo nevarne možnosti, še posebej če smo generacija, ki je v zdajšnji pandemiji v največji nevarnosti. Ko je bilo že videti, da gre na boljše in da se bo življenje počasi normaliziralo, je prišel drugi val in začela so se pojavljati nova žarišča virusa. Na televiziji ste slišali, kako je, še posebej državo Viktorijo

in v manjši meri tudi druge države, zajel drugi val virusa in omejitve so se še poostrele, da bi poskrbeli za varnost ljudi, ki se ne znajo ali se nočejo sami varovati pred okužbo. Tudi v NSW je prišlo do novih primerov, največ menda zato, ker se ljudje obiskujejo brez omejitev in varnostnih ukrepov. Če bi vsak, ki ima prehlad, vročino in podobno, šel na testiranje, bi vsaj vedeli, ali je zdrav in varen zase in za druge, s katerimi pride v stik. Še pred nekaj tedni, ko je bilo videti, da kriza popušča, so odgovorni organi izrazili upanje, da bodo s 1. septembrom omejitve sproščene in se bomo spet lahko srečali s prijatelji brez strahu in previdnosti. No, prišel je prvi september in z njim pomlad v lepi deželi pod južnim soncem, ljudje so počasi pozabili na previdnost in tako se je dvignil drugi val korone s težkimi posledicami. Morda je naključje, da so se v preteklih mesecih v naši skupnosti kar vrstili pogrebi, ki dejansko niso imeli nobene zveze s pandemijo; ljudje so umrli za posledicami različnih drugih bolezni, najpogostejše rakavih obolenj, žal pa zaradi korone velikokrat ni bilo mogoče, da bi se pogreba lahko udeležilo večje število ljudi.

Naš matični klub Mounties Mt Pritchard je bil nekaj dni zaprt za temeljito dezinfekcijo, potem ko so zdravstvene oblasti ugotovile, da ga je obiskal eden od okuženih članov, ki takrat še ni imel simptomov. Po temeljitem čiščenju in inšpekciji je Mounties Mt Pritchard spet odprt tako kot drugi klubi. Kluba Triglav to ni prizadelo, so pa za zaščito vseh članov in uslužbencev še bolj poosttrili pravila in nadzor ob njegovem obisku. Klub Triglav zdaj že več tednov deluje z zelo strogim izvajanjem vseh pravil in napotkov zdravstvenih oblasti. Vsak obiskovalec mora biti tudi član kluba. V nasprotnem primeru ima možnost, da izpolni prijavnico za članstvo za zelo zmerno ceno šest dolarjev na leto. Člani se morajo ob vstopu registrirati, pri odhodu pa morajo vsi še vedno paziti na predpisana pravila o higieni in oddaljenosti drug od drugega. Uporaba mask je zaželenja, vsepovsod so tudi nastavljene posode z razkužilom za roke, mize in sedeži so postavljeni v skladu z varnostnimi predpisi za vzdrževanje razdalje med ljudmi.

Dolgoletni receptor Eddie meri temperaturo gostom.

Pri vratih vam bo naš receptor Eddie izmeril temperaturo in vas vprašal, če ste v preteklih tednih obiskali katerega od »vročih krajev«, kjer se je pojavila korona. Če ste ga obiskali in se po tem obisku niste testirali, vam vstop v klub ni dovoljen. Če pa je vse v redu, si lahko razkužite roke in sedete k eni od miz, ki nosijo napise »cleaned and available for

use« in z jedilnega lista ali s table na steni naročite slastno kosilo ali večerjo. Triglavska restavracija Trigs je še vedno zelo priljubljena. Posebno ob nedeljah, po končani sv. maši, se zbere v jedilnici pri kosilu večje število Slovencev. Zakonci ali družine lahko sedijo skupaj, ostali pa morajo držati predpisano razdaljo. Tudi manjša družinska praznovanja so dobrodošla, udeleženci pa se morajo ob pandemiji seveda držati varnostnih predpisov.

Med Slovenci je sorazmerno več vdov kot vdovcev in pogosto jih vidimo v majhnih skupinah v cerkvi ali klubu, kjer se lahko pogovarjajo z rojaki. Dora Hrvatina se je odzvala na povabilo prijateljev na kosilo v klubu. Preteklih 50 let je balinala na balinišnih Triglava, skupaj s pokojnim možem Emilom, ki bi prejšnji teden slavil 88 let, če ga Bog ne bi nekaj tednov prej poklical k sebi. Otroška igrišča še niso odprta. Tudi vse druge, bolj množične dejavnosti, kot so bingo, loterija, plesne zabave in vse športne aktivnosti zaenkrat še niso dovoljene. Tudi balinanje še ni dovoljeno, na veliko razočaranje vseh balinarjev, ki so prikrajšani za svoje redno razgibavanje dvakrat na teden. Zaenkrat je tako v vseh klubih in se ne da spremeniti. Na žalost nismo mogli praznovati in se veseliti skupaj, zato pa želimo vsem članom in prijateljem zdravja, sreče in zadovoljstva za očetovski dan in tudi za vse naslednje praznike ter da bi težki časi preizkušnje kmalu minili.

Zanimivo pa je, vsaj kolikor je meni znano, da slovenske skupnosti v Avstraliji doslej še ni prizadela okužba z virusom covid-19. Upamo, da bo tako tudi ostalo. Bogu bodi hvala, da je dal našim ljudem modrost, da so se držali pravil in se niso izpostavljali nevarnosti okužbe. Prosimo Njega kot tudi Božjo Mater, zaščitnico slovenskega naroda, da nas še naprej varujeta pred vsako nevarnostjo.

REDNI LETNI OBČNI ZBOR KLUBA TRIGLAV MOUNTIES

Nedelja, 23. avgust ob 11.30 dopoldne

Letni občni zbori ponavadi pomenijo skoraj polno dvorano članov, pred njimi pa omizje z odborniki in upravo kluba. V letu koronavirusa je tak občni zbor nemogoč zaradi pravil o omejitvi števila prisotnih v istem prostoru in predpisane razdalje med posameznimi osebami. Člani so lahko prisostvovali občnemu zboru prek računalnikov, mobilnih telefonov ali kar prek hišnega telefona v obliki konference po internetu. Konferenco je vodil predsednik kluba Triglav Peter Krobe s podporo skupine CEO Mounties, Dala Hunta in generalnega gostinskega upravnika Jasona Woodsa. To je ista upravna skupina, ki je vodila lanski občni zbor, zato jih lahko predstavimo s sliko iz leta 2019.

Manager Jason Woods, triglavski predsednik Peter Krobe in CEO Mounties Dale Hunt

Po pravilih kluba Triglav so volitve odbora kluba vsako drugo leto, zato v letošnjem letu volitev ni bilo in delo bo še naprej vodil odbor, izvoljen leta 2019.

POROČILO PREDSEDNIKA KLUBA TRIGLAV MOUNTIES 2020

Finančno leto 2019 /20 se je izteklo in z veseljem vam lahko predložim svoje letno poročilo. Kmalu bo minilo več kot sedem let, odkar je klub Triglav postal

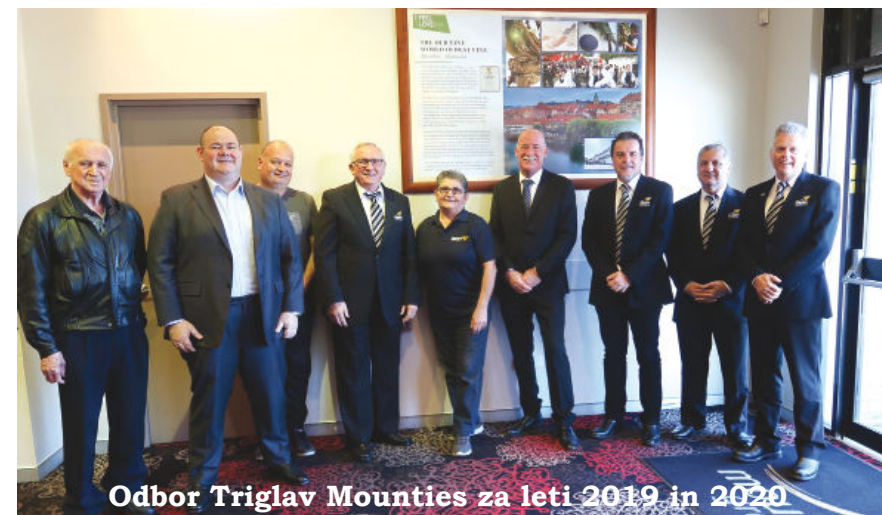
novi član skupine klubov Mounties, in s ponosom lahko poročam, da je izpolnil vsa pričakovanja in se izkazal kot prijazen, uspešen in zelo priljubljen družinski klub na vseh področjih. Prvič: klub ima odlično strokovno vodstvo in osebje, željno uspeha in nadaljnje rasti. Zaradi pozitivnega odnosa uživa veliko zadovoljstvo in odobravanje zvestih, zlasti tradicionalnih članov.

Drugič: od lanskega zasedanja AGM smo priča stalnemu povečevanju števila novih članov, kar daje Triglavu finančno varnost in trdno osnovo za soočanje z izzivi za uspešno in gospodarsko dobro prihodnost. V težkem času, pod strogimi pogoji in z omejitvami zaradi epidemije covid-19 je naš klub, tako kot vsi drugi klubi in ustanove v Avstraliji in po svetu, pod zelo močnim pritiskom. Med pogostimi spremembami navodil zdravstvenih obla-

sti, zahtevami in omejitvami dejavnosti socialnih klubov, ki zdaj delujejo pod strogo zmanjšanimi zmogljivostmi, smo uspeli zadovoljiti potrebam in pričakovanjem članov kluba. Zaradi obveznih direktiv in skrbi za zdravje vseh naših članov smo začasno prekinili lepo število kulturnih dejavnosti, kot so praznovanje slovenskega dneva neodvisnosti, priznanja Slovencem leta, bocce in

naše številne tedenske klubske dejavnosti, kot so bingo, trivia in loterija, pa tudi priljubljene družinske dneve in uporabo otroških igrišč. Vendar vztrajamo v upanju in prepričanju, da se bo ob koncu tega težkega časa življenje vrnilo v normalne tirnice in bomo novi čas zaživel močnejši kot kdajkoli prej.

Prav tako z veseljem poročam o nadaljnji podpori različnim kulturnim, športnim in družbenim skupinam, kolikor je to mogoče.

Odbor Triglav Mounties za leti 2019 in 2020

Proračun, ki ga je potrdil upravni odbor skupine Mounties za obdobje 2020–2021, zajema slovenske dejavnosti in organizacije, ki jih podpira Triglav Mounties.

Upamo, da bomo čim prej gostili prireditve, kot so družinski zabavni dnevi, kuharske učne ure za otroke, materinski dan, očetovski dan, vinski festival sv. Martina, oktoberfest, dan sv. Nikolaja in novoletne prireditve.

Luju in naši odlični ekipi delovnega osebja. Posebna zahvala Marthi Magajna – zastopnici za odnose z javnostjo za slovensko skupnost in tajnici Triglav Bocce za izjemen prispevek in trdo delo pri uspehu kluba, ki ga vsi uživamo. Na koncu, a ne nazadnje, tudi iskrena hvala vsem članom Triglava za podporo in zvestobo.

Peter Krobe

K – aja

Kdo zgodaj vstaja in jutru nagaja,
ko mesto se kopa v mègli?
To naša je Kaja, ji smeha ni kraja,
iskrijo se njene oči.

Le kaj se dogaja, da kuža še laja?
mu spati nekdo ne pusti.
»Naj zvezdica Kaja vsaj malo še aja,«
si mamica v sanjah želi.

A kaj ko nas Kaja ljubeče zavaja,
si družbe neskončno želi.
Kot sonce sred' raja toplino oddaja,
se vedno ji nekam mudi.

»Navihana Kaja je zvita do kraja,«
še dedi zavija z očmi!
Pa vendar zdaj Kaja velika postaja,
ob njej čas prehitro beži.

Otroštvo odhaja, igrivost ostaja,
življenje se lépo ji zdi.
A nekega maja princeska se Kaja
mogoče celó poroči.

Katarina Van Der Liden

Iz Kraljičine dežele, Queensland

Mirko Cuderman

Tudi pri nas strah pred virusom še vedno vztraja. Čeprav se Queenslandu godi bolje kot Melbourne in Sydneyju, moramo biti vseeno previdni in ubogati tukajšnje zakone, ki nas varujejo pred obolenjem. Zato je težko pripraviti program naslednjega društvenega srečanja. Moramo biti potrpežljivi, dokler nam zdravstveno vodstvo ne najde rešitve in odstrani prepreke za druženje.

Toda smrt vseeno pride ob svojem času. V četrtek, 20. avgusta 2020, je v bolnišnici Gold Coast umrla naša dobro znana rojakinja **JOŽICA POLAK**, ki jo je premagal rak. Pokojna Jožica, rojena Kranjc, se je rodila 3. marca 1950 v Velenju. V Nemčiji se je leta 1968 poročila z Marjanom Polakom in še isto leto je mlada družina, skupaj s sinom Andrejem, prispela v Avstralijo. Najprej so se naselili v Melbourne, leta 1984 pa so se preselili v Queensland. Na Gold Coastu so si ustvarili svoj dom. Jožica in Marjan sta, odkar sta prišla med nas, pridno sodelovala pri društvenem delu. Jožica je rada deklamirala pesmi ob raznih praznovanjih društva Planinka. Deklamirala je tudi pesmi, ki jih je sama sestavila, iz knjige *Tihi glas iz globine srca*, ki jo je izdala v samozaložbi. Jožice se spominjamo kot zelo prijazne, vesele in družabne sodelavke. Od pokojne smo se poslovili v četrtek, 27. avgusta, v Breaside Chapelu, Merrimac. Po pogrebu je bila upepeljena. Jožica zapušča Marjana, sina Andreja, vnukinji Mio in Nino ter dve sestri v Sloveniji. Naj počiva v miru.

Razmišljanja

Cilka Žagar

Protesti

Ljudje po vsem svetu so vznemirjeni. Mogoče so v večmesečni izolaciji zaradi korone začeli razmišljati o boljšem svetu. Omejili so jim gibanje in druženje, zato ni čudno, da so ob prvi priliki izbruhnili na ceste. Potrebujemo fizično in duševno sprostitev. Demonstrirajo povsod, radi bi spremenili svet, a nihče nima recepta, s katerim bi se vsi strinjali. Rodili smo se s pestro paletto sposobnosti in talentov, zato noben sistem ne more naenkrat zadovoljiti vseh ljudi.

Naš premier se je opravičil za besede, da Avstralija ni imela sužnje. Danes je sicer malo manj očitnega suženjstva kot v preteklosti, a bogati še vedno kupujejo delovno silo po najnižji ceni, da si lahko kopičijo večje dobičke. Tako je bilo od začetka. Celo Jezus je rekel, da bodo reveži vedno med nami. Še vedno smo sužnji, le da se je življenjski standard dvignil tudi zanje.

Nekoč sem, še posebej revnim otrokom, dala nalogo, naj napišejo, kako bi bilo, če bi bili milijonarji. Osemletna Kelly je napisala: »Če bi imela milijon, bi bila zelo bogata in vsi bi me imeli radi in bi si želeli moj denar.« Kelly je bila otrok gonjačev živine (drovers). Družina je spala v bivalni prikolici ob cestah. Ker ni imela kopalnice, je prišla v šolo malo umazana, in so jo drugi otroci prezirali. Če bi imela milijon, bi jo imeli radi.

Za preživetje ne potrebujemo veliko denarja. Vsi jemo isti kruh in isto sadje. Vsi se oblačimo, da nas ne zebe. Bi bila srečnejša, če bi v bančni knjižici pisalo, da imam milijon?

Filmski junak Trinity je rekel: »Dve stvari prideta ljudem do srca: zlato in krogla.« Tisti, ki se ne pustijo kupiti, dobijo kroglo. Eni bolj drugi manj pridno molimo »ne vpelji me v skušnjavo«, ker vemo, da smo vsi obremenjeni z nagnjenji, ki so v Svetem pismu zapisana kot grehi: z napuhom, pohlepom, pohoto, jezo, požrešnostjo, zavistjo in lenobo.

Nekateri trdijo, da je demokracija najboljši sistem, ker dovoli ljudem izraziti svoje prepričanje. Toda teh prepričanj je nešteto in zato pride do prepira. Prepričani sicer povzročajo nemir in proteste, vendar si nihče ne želi diktature, ki bi nam vzela pravico do pritoževanja. Torej je demokracija vsega kriva, ker omogoča ljudem pravico do kritiziranja. Samo v totalitarnem sistemu se vsi strinjajo z vladarjem, dokler tudi njegovega spomenika ne porušijo.

Mogoče bi bilo prav, da iščemo tisto, kar nam je skupno, namesto tistega, kar nas razdvaja. Vsi bi radi bili preskrbljeni in zaščiteni. Tajni varnostna in obrambna služba nas varujeta pred napadi sovražnikov. Nekateri so prepričani, da imamo vsi pravico izvedeti vse državne tajnosti, drugi pa zaupajo obrambnim organom.

Sama si ne želim, da ves svet ve, kje skrivam šibo, s katero bi se branila pred napadalci.

Ni povezanosti, odkar ljudje samo na »knofe« pritiskajo

Lepa, bogata in inteligentna prijateljica, bivša sodelavka Naomi je prišla k meni po objem. Brisala si je solze in rekla, da se v mojem objemu takoj boljše počuti. Prišla je do razpotja in se ne more odločiti, kam naprej. Za mnoge od nas pride trenutek za pomembne življenjske odločitve. Neradi priznamo, da nas je strah brezupa. To še posebej drži za nas upokoјence. Delovna doba se nam je iztekla, iščemo nov smisel in nove osebne stike. Neradi priznamo, da smo osamljeni in iščemo prijateljsko razumevanje in toplino. Ljudje si ne gledamo več v oči, ampak pritiskamo lepe želje in misli od daleč, po telefonu.

Jaz nimam nikogar, ki bi se potegnil zame, pravi Dominik. Če obišeš domače v času kosila, te bodo

povabili, da prisedeš in ješ z njimi. Avstralci ti rečejo, da pridi kasneje, po kosilu. Tu so sami tujci. Nikogar več ne poznam, tarna Vlado. Pred leti smo se povsod srečevali, pravi Tone. Pred leti smo bili energični, privlačni in mladi; imeli smo načrte za bodočnost. Zdaj pa v miru uživamo sadove svojega dela in življenja. Naša generacija odhaja in vedno bolj smo sami, se strinja Tone. Mogoče se moramo potruditi in spremeniti tujce v prijatelje, svetujem.

Ne vem, če so to napravili požari ali suša, vendar celo po dobrem dežju opažam, da je vse več ljudi, ki iščejo nekoga, da bi jih potolažil in jim morda vrnil zaupanje v življenje. Vsega imamo preveč, a vse to nam nič ne pomeni, tarna Tone. Pri vsem bogastvu čutimo nekakšno notranjo revščino. Štejemo prijatelje na Facebooku, a smo obenem nepovezani in nepomembni drug za drugega. V tej za nas tuji kulturi nas je postalo strah osebnega dotika. Ne upamo se več fizično dotakniti: ne otroka, ne odraslega. To je prepovedano celo v šoli in službi. Sosedova punčka se mi med vrtnarjenjem vrti okrog nog in rada bi jo pobožala ali stisnila k sebi, pa se tudi jaz bojim, da bi me kdo obsodil zaradi neprimernega vedenja. Fantje in dekleta ne vedo prav dobro, kako naj se zbližajo, zato mnogi ostajajo sami in osamljeni. Obenem pa poslušamo pritožbe žensk, da jim moški posvečajo nezaželeno pozornost.

Še dobro, da dotiki niso prepovedani živalim, ki se rade stisnejo ena k drugi. Celo mačke in psi so radi skupaj. Dominik hrani na stotine ptic. Golobi se šopirijo in plešejo za golobice tako kot vedno. Pri živalih je vse tako, kot je Bog namenil.

Obvestilo Veleposlaništva RS v Canberri o poteku začasnega naslova v tujini

Vse posameznike, ki so se v tujino začasno odselili pred 13. 8. 2017 in so pred tem datumom tudi prijavili začasen odhod z območja Republike Slovenije oziroma prijavili začasen naslov v tujini, ki ga kasneje niso spreminjali, obveščamo, da je začasna prijava na tem naslovu po uradni dolžnosti prenehala z dnem 13. 8. 2020.

Po spremembi Zakona o prijavi prebivališča v letu 2016 namreč velja, da začasen naslov v tujini velja največ štiri leta. Če posameznik na tem naslovu še vedno začasno prebiva, mora prijavo podaljšati. Če pa narava njegovega prebivanja v tujini preide iz začasne v stalno, je dolžan prijaviti stalni naslov.

Hkrati velja, da je posameznik, ki v tujini prebiva stalno ali začasno, dolžan sporočiti tudi vsako spremembo naslova.

Prijavna obveznost se lahko izvede na katerikoli upravni enoti v Republiki Sloveniji ali na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini, zato državljane Republike Slovenije v Avstraliji pozivamo, da se za urejanje zadev obrnejo na Veleposlaništvo RS v Canberri.

Posamezniki, ki imajo veljavno digitalno kvalificirano potrdilo, lahko prijavo urejajo tudi elektronsko, preko portala e-uprava na povezavi: <https://e-uprava.gov.si/podrocja/osebni-dokumenti-potrdila-selitev/selitev-prijava-odjava-prebivalisca.html>.

Na navedeni spletni strani so dosegljive tudi podrobnejše informacije v zvezi s prijavo prebivališča.

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBTSTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča vse Slovence in prijatelje, da je naša pisarna odprta vsako nedeljo od 11. do 12. ure, razen druge nedelje v mesecu.

Pisarna je odprta tudi vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 10. do 12. ure, če se predhodno dogovorite po e-mailu ali na telefonski številki:
03 9795 8550 ali 03 9459 2163.

V naši pisarni lahko dobite nasvete in pomoč pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, zahteve za popravo krivic žrtvam vojnega nasilja, delnice, oporoke, dediščine in prodajo posestev v Sloveniji, iskanju slovenske davčne številke in podobno.

Lahko nam pišete na e-mail naslov: slovwelfare@bigpond.com ali nam telefonirate na številko 0409 478 635. Če telefonirate izven uradnih ur, nam lahko pustite sporočilo na Voice mailu ali na SMS. Nekaj informacij in potrebne obrazce lahko dobite na naši internetni strani: www.slovenianwelfare.org.au

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOS LANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: (+61) 02 6290 0000

Fax: (+61) 02 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

<http://canberra.veleposlanistvo.si>

Veleposlanik: Jurij Rifelj; Svetovalc in namestnik: Andrej Kralj

**Embassy of the Republic of Slovenia
26 Akame Circuit O' MALLEY ACT 2606**

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.

We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

K POKOJU ŽE DAN SE NAGIBA

Fran Ksaver Meško

K pokoju že dan se nagiba in zemljo ogrinja mrak.
Iz samostanskega stolpa glasi se zvok zvona mehak.
Zdrava Marija, zdrava Marija ...

Popotnik korakam po cesti, zvonjenja poslušam spev.
A srce, a srce nemirno pretresa mi glasen odmev.
Zdrava Marija, zdrava Marija ...

Na resnem licu pa solze se svetle mi zablešče.
Kot v dnevih mladostnih sklenem k pobožni molitvi
roke.
Zdrava Marija, zdrava Marija ...

